

TYGODNIK

KURIER

Kwidzyński

Nr 15

20.10.1991 r.

cena 1500 zł.

OTWARCIE FABRYKI "BRABORK" W KWIDZYNI

W dniu 11 października przecięciem wstęgi dokonano oficjalnego otwarcia Fabryki Telewizorów Brabork. Temu ważnemu wydarzeniu nadano uroczystą oprawę. Uczestniczyli w nim m.in. ambasador Królestwa Holandii w Kwidzynie pan

Semeijns Devries Van Doesburg, przedstawiciel koncernu "Philips" z Holandii, wojewoda elbląski oraz władze Kwidzyna. Po zwiedzeniu fabryki goście udali się na koktail do Zamku Kwidzyńskiego.

A.B.D

NADCHODZĄ CZASY MŁODYCH BEZROBOTNYCH

Kwidzyn - miastem młodzieży. Któż nie pamięta tego hasła, które jeszcze do niedawna wzbudzało "dumę" dawnych władz. Slogan ten jest również aktualny w dzisiejszych czasach, z małym tylko wyjątkiem; Kwidzyn to miasto młodzieży, ale młodzieży - bezrobotnej. To już jest niestety symbol nowych zmian, czyli "nowego ładu".

Obecnie w naszym mieście mamy 2880 bezrobotnych, zaś w całym rejonie 5333, co jest jednym z najwyższych wskaźników w naszym województwie. W tej grupie znajduje się około 700 absolwentów szkół średnich i wyższych, z czego najwyższy odsetek (ok.80%) stanowią uczniowie szkół średnich zawodowych i zasadniczych. Stosunkowo niewielki procent (14%) obejmują absolwentów liceów ogólnokształcących i szkół policealnych.

Według nowej ustawy o bezrobociu i zatrudnieniu uchwalonej przez Sejm 13.09. absolwenci będą mogli otrzymywać zasiłek przez 9 miesięcy (nie jak dotychczas przez cały rok) w wysokości 33 % przeciętnego wynagrodzenia. Jest to rozwiązanie prawie idealne, gdyż pozabawi części rzekomych bezrobotnych absolwentów, którzy rejestrowali się zaraz po ukończeniu szkoły pieniędzy na wakacje na koszt państwa. Jednak jest to grupa marginalna. Ale co zrobić z pozostałymi?

Naiwni powiedzą: "Niech idą do pracy". Tylko do jakiej, skoro w Rejonowym Biurze Pracy w Kwidzynie na cały rejon przypada zaledwie 31 ofert pracy i to dla wykwalifikowanych pracowników w zawodach

budowlanych i robotniczych. Dobrze - odpowiedź - to niech się szkolą, uczęszczają na kursy zawodowe, przekwalifikują itp. Oczywiście jest to rozwiązanie najlepsze, ale nieskuteczne; skoro bowiem od początku funkcjonowania biura pracy tj. od 1.01.90. r. została przeskolona - jedna osoba! (tak to nie pomyłka). Tak więc kursy zawodowe nie spełniają swego zadania, ale dlaczego? Po pierwsze - część winy leży po stronie młodzieży, która nie jest zbyt chętna do jakiegokolwiek szkolenia. Po drugie - jeżeli nawet się znajdą chętni, to ich szkolenie nie ma po prostu sensu, bowiem nie wiadomo, czy zostaną oni w ogóle zatrudnieni. W ten sposób zmienia się tylko ich status: zamiast figurować w rubryce "bezrobotni absolwenci" będą "ulokowani" w innych, ale nadal pozostaną bezrobotni.

Ale nie martwie się droga młodzieży! Waszą szansą jest "Szansa dla absolwentów" - broszura wydana przez Departament Zatrudnienia Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej. Wszak jak píše pani Ewa Ostrowska: "Jest inne wyjście. Możecie podjąć pracę na własny rachunek i robić to, co się umie lub to, czego można się szybko nauczyć, co jest potrzebne na miejscowym rynku, słowem podjąć działalność gospodarczą". Widzicie jakie to proste. Przeczytajcie sobie w zaciszu domowym broszurkę i macie "szansę" stać się biznesmenami z prawdziwego zdarzenia. Wypada tylko dołączyć się do życzliwej Ministerstwa Pracy: Życzymy wam powodzenia.

Andrzej Boczkowski

APEL DO WŁAŚCICIELI PSÓW

Każdy posiadacz czworonożnego powinien szczególnie zainteresować się zdrowiem swojego podopiecznego. Kwidzyn został bowiem zaatakowany wirusowymi chorobami: zapaleniem płuc i nosówką. Sytuacja ta trwa blisko 2 miesiące. Choroby te nie są jednak zaraźliwe dla ludzi i dotyczą tylko zwierząt! W związku z tym, jeśli stwierdzicie Państwo u swoich ulubieńców jakiegokolwiek, nawet drobne objawy typu: brak apetytu, biegunka, kaszel - powinniście zgłosić się do lekarzy. Ponadto należy ograniczyć do minimum lub wręcz zaniechać spacerów (choroby te roznoszą się przez powietrze) oraz nie dopuszczać w pobliże swego psa innych, zwłaszcza bezpańskich. Dotyczy

to głównie Os. Hallera, Zatorza I i II, gdzie zanotowano nasilenie epidemii. Dodatkowo informujemy, że lecznica dla zwierząt prowadzi od 09.10. szczepienia interwencyjne przeciwko nosówce (bez względu na wiek psa), które są odpłatne i dobrowolne. Cena szczepionki - 20 tys. zł. Koszty te są pięciokrotnie mniejsze niż koszty leczenia, które często okazują się nieskuteczne w wyniku zbyt późnego zgłoszenia.

Jeśli więc leży Ci na sercu dobro Twojego podopiecznego - nie zwlekaj - jutro może być już za późno!

abo

"SZPITAL NA PERYFERIACH..."

Na początku był slogan "Celuloza szansą dla Kwidzyna". Ta wielka inwestycja miała być bogostawieniem dla naszego miasta. Żeby dokładnie i bez reszty przekonać o tym każdego mieszkańca Kwidzyna, w epoce późnego Gierka ustawiono wzdłuż ulicy Zwirowej szereg tablic, na których wypisane były obietnice. Obietnice te dotyczyły dodatkowych inwestycji, które z zapominanego miasteczka miały uczynić przynajmniej ośrodek przemysłowy z istic królewską infrastrukturą. Teatr był już w przebudowie, miasteczko miało powstać ośrodek rekreacji i sportowy z krytą pływalnią, a stary wysłużony szpital miał znaleźć nową siedzibę w okolicach Bądek.

Potem ktoś zadbał, by w Urzędzie Miejskim ustawić

makiety nowego szpitala. W ruch poszły spychacze i coś zaczęło się dziać na placu budowy. Potem makieta zniknęła, a budowa stanęła. Plotka mówiła, że to wszystko przez te redukcje - obstrukcje, reorganizacje - libacje, a w ogóle z przyzwoitymi i częste!

Ostatnio byłem na placu, gdzie miał być szpital. Teren jest ogrodzony. Widać też zarysy budynków. Całości pilnuje dozorca i pies na łańcuchu. Zajęto tablicę informacyjną. Zresztą i tak nie spełniała już swojego zadania, bo spróchniała. Widać, że nie jeden worek pieniędzy wtopiono w tą inwestycję, a wszystko stoi i niszczeje. Rdza żerza plot, reszta zatawił czas, chyba że coś się zmieni.

R.S.

Całości pilnuje dozorca i pies na łańcuchu.

OŚWIADCZENIE

Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" w Elblągu oświadcza, iż w Obwieszczeniu Okręgowej Komisji Wyborczej w wyniku pomocy zamieszczono nieprawdziwe dane o kandydacie na posła z listy nr 30. Winno być: Janusz Styk mgr administracji, lat 34, Kwidzyn. Przewodniczący KZ NSZZ "Solidarność" ZCP SA Kwidzyn Andrzej Dębowski.

STRAŻ NA STRAŻY

Wyjście syreny 8 października (w ubiegły wtorek) - nie wzywały tym razem do pożaru. Były to tylko ćwiczenia zorganizowane przez Komendę Rejonową Straży Pożarnej w Kwidzynie, a przeprowadzone na terenie WZPOiW. W akcji udział wzięli batalion obwodu wojewódzkiego składający się z trzech oddzielnych kompanii: kwidzyńskiej, sztumskiej i malborskiej.

Całością dowodził podpułkownik Henryk Bucior. Operacja zajęła około pół godziny. "Dziśsze ćwiczenia oceniam pozytywnie. Założenia sztabu zostały w pełni zrealizowane. Dziękuję za sprawne wykonanie i zaangażowanie wszystkim jednostkom ćwiczącym" - powiedział na zakończenie Ko-mendant Wojewódzki SP pułkownik Stanisław Krajewski. abo

NOWY STADION W SADLINKACH

Choć trochę czasu upłynęło, warto wspomnieć o otwarciu nowego stadionu w Sadlinkach i o festynie, który odbył się 22.09. z tej okazji a także na pożegnanie lata.

Imprezę tą rozpoczął mecz piłkarski między miejscowym zespołem LZS "Spójnia" i "Re-laksem" Ryjewo. Po meczu uczestników festynu nawiał katarret "skoniczności" z Grudziądza. Członkowie kabaretu przeprowadzili konkurs na "Małą Miss - kg". Wystąpili zespoły: "Renawa", "The Sound" i "He-ven". Członkowie celulozowego Klubu Motorowego dali popis swoich umiejętności. Obieczęć można było też zobaczyć w formie sztuki walki - Ju - Jitsu (Go - Kusoku), który zaprezentowali członkowie ogniska TKKF "Wiarus".

Spośród wielu konkursów, które odbyły się na stadionie, wymienić można pięćdziesiąt rezer-grany pomiędzy reprezentacją gminnej "Oświaty" a miejscowym "Tartakiem". W pięćdziesiąt tym rozegrane zostały następujące konkurencje: mecz piłki nożnej (2 razy 20 min), przepiwożanie

klody na czas, wbijanie gwoździ (chodziło o wbić gwoździe jak najmniejszą ilością uderzeń młotkiem), mecz siatkówki oraz przeciąganie liny. Pięćdziesiąt ten wygrała drużyna "Oświaty", która w nagrodę otrzymała dużą beczkę piwa.

Najmłodszy uczestnik festynu mógł wziąć udział w licznych konkursach, w których do wygrania były bardzo cenne nagrody i obieracze bajki na video. Chętni mogli przelecieć się śmigłowcem.

Na zakończenie dnia wytrwałych odbyło się ognisko, które zakończyło tuż przed północą. Piękna pogoda dopisała wspaniałej zabawy. Pomysłodawcą tego udanego festynu był pan Piotr Fifielski - dyrektor GOKiS w Sadlinkach, któremu należą się słowa pochwały i podziękowania. Nad całością czuwał zastępca Wójty Urzędu Gminy w Sadlinkach pan Karol Czyżewski. Gorące podziękowania należą się także pracownikom GOKiS, które za naszym pośrednictwem składa im dyrektor GOKiS.

Jerzy Fiodorowicz

Dnia 19 września b.r. zmarł w wieku 85 lat członek Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej - Kolo w Kwidzynie,

śp. Jan Budek.

Pod pseudonimem "Talek" od 1941 do lipca 1944 r. był żołnierzem Oddziału AK w Okręgu Lublin, rejon Turobin pod dowództwem por. Henryka Czacharskiego (ps. "Sędzimir", "Przebój").

W randze plutonowego pełnił poważne funkcje zadanie dotyczące gromadzenia broni i amunicji, jej konserwacji i naprawy oraz dostawy do oddziałów AK i BCH na Zamyszczyźnie.

I tak po śp. Wacławie Siejce odszedł z szeregow naszego Kola już drugi kolega - towarzyszył broni.

Cześć ich pamięci!

- Świątowy Związek Żołnierzy AK - Kolo Kwidzyn

Buty męskie na każdą okazję oferuje otwarty po przerwie sklep przy ulicy Batalionów Chłopskich 41. Niska marża gwarantuje najniższe ceny w mieście. Warto sprawdzić! ZAPRASZAMY

OKIEM przechodnia

- Policja, 3 października, zadziałała w stylu "lotnych brygad", łapiąc w mginiu oka na "manhattanie" przy ulicy Kaprowicza rabusia, który ukradł zegarek gościowi "za Buga" - gratulacje dla policji, a rabusiowi życzymy miłego wypoczynku

- Co z tym wyłączaniem prądu? - pytają zaprogramowane urządzenia elektroniczne i w rewanżu domagają się wyłączenia dopływu powietrza elektryczkom.

- Handel na "manhattanach" - dobra rzecz, żeby tylko na noc nie zamieniały się one w śmietniska

- Pyta głupi mądrogo: Na co rozum zda się? "Mądry milczał; gdy coraz bardziej naprzykiwa się, rzekł mu: "Na to się przyda, według mego zdania, żeby nie odpowiadać na głupie pytania."

- Ignacy Krasicki, Zupełnie od rzeczy (przypisek Przechodnia)

- Szkoła Podstawowa nr 3 (gminna) wg prehistorycznych planów z czasów mistrza Kuberskiego obejmuje swoim zasięgiem Rozpędziny i Górki - paranoja

- Przy ulicy Malborskiej 81 znajduje się ruderę - twierdzą, bo nie ma silnych żeby ją zburzyć

Przechodzień wszedł na ścieżkę wojenną z chochlikiem i wyszła mu wszystkie wypętki począwszy od numeru drugiego. Szanowny Chochliku powinno być jak następuje:

- "Wszyscy odpowiadamy za Polskę", więc usumy ten transparent (bynajmniej nie ze względu na treść) ("KK" nr 2)

- nota bene transparent usunięto

- Smutne słupy i ściany ogłoszeniowe powodem do optymizmu, że łatwiej o "lepicy" ("KK" nr 3)

- Piękne są okolice Kwidzyna, chęć sprawdzić? Przespaceruj się na ulicę Polną ("KK" nr 3)

- Przy wlewu domkach śliczna trawa i ozdobne krzewy - powoli zachodem ("KK" nr 3)

- Ale nam dali popalić na homili na Wisłą - i ja tam byłem, miód i wino piłem... ("KK" nr 9)

- Czasami "egipskie" ciemności na ulicach (Willowa, Staszica)

- ORMO już nie czuwa, jak tu spać spokojnie? ("KK" nr 12)

To by było na tyle Chochliku "Errare humanum est" - mimo, że chochlik to nie człowiek, jednak myli się coraz rzadziej.

- Ignacy Krasicki skomentowałby powyższe tak:

"... każde drzewo (chochliku), ma swego robaka" - wyjęte z bajki pt. "Wierzbę i Lipa".

Błędy w tekstach zauważył i serdecznie za nie przeprosza w imieniu chochlika, po zawarciu z nim rozejmu

Wasz Przechodzień

KWIDZYŃSKIE LASY

Nadleśnictwo Kwidzyn obejmuje 25 tysięcy ha lasu. Wyraźnie zaznacza się przewaga drzewostanów iglastych, które stanowią aż 78% ogółu lasów, z czego 75% przypada na sosnę, 2% na świerk i 1% na modrzew. Na lasy liściaste składa się 8% lasów bukowych, 4% brzozy, 3% olchowych oraz 7% lasów mieszanych. Na naszym terenie znajdują się również rezerwy zajmujące łączną powierzchnię 108 ha. Są to głównie kompleksy lasów łęgowych między Wisłą a Nogatem. Nadleśnictwo posiada także kilka drzewostanów nasiennych czyli lasów o bardzo wysokiej jakości genetycznej. Liczą się do nich 23 ha lasu bukowego w Polsce i Mikołajkach, 21 ha lasu sosnowego w Wilkach i Białym Dworze, 12 ha lasu dębowego w Polsce oraz 2,5 ha lasu dąbowego w Gontach i Sarnowie. Leśnicy nadzorują ponadto 850 ha lasów chłopskich.

Badania prowadzone niedawno przez Biuro Urządzania Lasu z Gdyni wykazały niezły stan lasu. Zanieczyszczenia i skażenia występują w zasadzie w ilościach śladowych chociaż coraz wyraźniej widoczny jest szkodliwy wpływ dwutlenku siarki, do skażenia którym wydawnie przyczyniła się "Celuloza".

Leśnicy z przyjemnością konstatują, że zakończyła się nara-

ście epoka dewastacji gospodarki i obecnie wyręb nie przekracza rocznego przyrostu lasów. Liczebność zwierzyzny regulowana jest również w sposób racjonalny a większy odstrzał koła łowieckiego prowadzą w zasadzie tylko tam, gdzie zwierzęta wyrządzają duże szkody.

Lasy państwowe oczywiście nie mogą być sprywatyzowane, jednak coraz więcej galezi gospodarki leśnej przechodzi w prywatne ręce. Nadleśnictwo odsprzedaje sprzęt specjalistyczny pracownikom leśnym, którzy zaczynają wykonywać zlecone prace na własny rachunek co owocuje zwiększającą się efektywnością robót. Sytuacja finansowa Nadleśnictwa nie byłaby nawet najlepsza gdyby nie to, że odbiorcy drzewa zalegają z płatnościami na sumę ok 5 miliardów złotych.

W lasach panuje względny spokój. W tym roku zanotowano tylko jeden przypadek kłusownictwa. Nie zaistniały również problemy ze szkodnikami czy wściekłą. W gruncie rzeczy leśnicy narzekają tylko na amatorów grzybów, jagód, leśnych wycieczek czy pikników, którzy halasują, ploszą zwierzyznę, śmieją a przede wszystkim, mimo zakazu, wjeżdżają do lasu samochodami. A przecież nie brakuje leśnych parkingów.

T.K.H.

JUBILEUSZ KSIĘDZA PROBOSZCZA (II)

K.K. - Jakie ważne wydarzenia miały miejsce w trakcie pchnięcia przez ks. prata posługi kapłańskiej?

- W roku 1967 wydarzeniem niezwyklej wagi był przyjazd Prymasa Polski ks. kardynała Stefana Wyszyńskiego. Peregrinacja ta związana była z 50 rocznicą powstania zakonu sióstr Benedyktynek - misjonarek. Oweżne władze szkolne chcąc przeszkodzić w spotkaniu młodzieży z Prymasem przymusiły ją do udziału w zawodach sportowych na stadionie miejskim. Kolumna młodzieży prowadzona przez nauczycieli na stadion mijając się z wjeżdżającym do Kwidzyna ks. Prymasem. W mszy odprawionej w kwidzyńskiej katedrze wzięło jednak udział dużo młodzieży.

Ważnym wydarzeniem były również misje i coroczne rekolekcje, które integrowały parafię. W roku 1977 obchodzono uroczyste setną rocznicę powstania parafii.

K.K. - Jak wyglądała działalność organizacyjno-gospodarcza?

- Przejmując parafię stanąłem przed problemem wykonania koniecznych inwestycji. M.in. przeciekający dach na kościele parafialnym. Zdarzało się, że niektórzy parafianie podczas deszczu w trakcie mszy rozkładali w kościele parasole.

W czasie 25 letniego gospodarowania przełożony został dwukrotnie dach na kościele parafialnym, wiele kościelne pokryte zostały blachą miedzianą. Odnowiono polichromie, położono schody marmurowe przed ołtarzem głównym, zakupiono nowe tabernakulum, uporządkowano plac przykościelny oraz przeprowadzono kapitalny remont plebanii i wikariaty oraz rozbudowano dom katolicki.

Miasto rozrastało się, w związku z tym w roku 1972 dzięki mojej inicjatywie wyodrębniono z parafii św. Trójcy nową parafię - św. Jana Apostoła zarządzaną przez Ojców Franciszkanów.

Kolejnym etapem było powołanie parafii Miłosierdzia Bożego i budowa nowego kościoła na Zatorzu oraz w Nowym Dworze Kwidzyńskim p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Ostatnią inicjatywą w zakresie tworzenia ośrodków duszpasterskich było powołanie parafii św. Brata Alberta. Wszyscy patronowie nowo powstałych parafii byli zaproponowani przeze mnie i zaakceptowani przez Biskupa Warmińskiego.

K.K. - Jakże ponadto działania cenne z punktu widzenia katolickiego i społecznego podejmuje ks. proboszcz w swojej parafii?

- Wymienię tu kilka moim zdaniem ważnych dziedzin: - zawiązania rodziny różańcowej - powstanie neokatechumenatu, zorganizowanie czwartkowych mszy dla młodzieży - organizowanie corocznych dożynek parafialnych ostatnio połączonych z wyjazdem na dożynki centralne do Częstochowy - wmurowanie tablicy poświęconej ofiarom Katyńa oraz urn z ziemią katyńską - organizacja

biblioteki parafialnej i referatu misyjnego.

K.K. - Czy nie uważa ks. proboszcz, że nastąpiła zbytnia klerjalizacja życia?

- Kler nie zamierza narzucać nikomu żadnych poglądów. Pragnie natomiast pomagać ludziom w trudnościach duchowych dzisiejszego życia. Wielu uważa to za nadmierną klerjalizację. Ja, gdy głoszę kazanie staram się mówić tak, aby nikomu nie narzucić, aby każdy kto mnie słucha, niezależnie od tego, czy jest wierzący, czy nie, powiedział "ten ksiądz miał rację". Jako kapłan jestem oczywiście przeciwko absterż. Uważam, że jeżeli współczesnej kobiecie można dać coś najgorszego, to byłoby prawo do zabijania nienarodzonych. Trzeba się wstrzymać w bólu i cierpieniu kobiety, która popiełnia tgn czyn. My jako kapłani często słyszymy to przy konfesjonalnie. Uważam ponadto, że współczesny człowiek zagubił proporcję rzeczy duchowych i materialnych i zbyt mocno postawił na doczesność.

K.K. - Jak jest zdaniem ks. proboszcza ideał kapłana?

- Z natury rzeczy nie lubię wielkich słów, tylko cichą kapłańską pracę, ukierunkowaną na wszechstronną pomoc duchową człowiekowi współczesnemu, zagubionemu w obecnych skomplikowanych sytuacjach i problemach. Niezbędna jest przy tym otwartość w stosunku do człowieka. Systematycznie i spokojnie a zarazem przekonująco człowieka twierdzenie, że w życiu opartym o Boga można znaleźć szczęście.

Po prostu tak mi się wydaje.

K.K. - Jak ks. proboszcz ocenia współpracę z wikariuszami?

- W czasie mojej pracy przez parafię przewinęło się kilkudziesięciu wikariuszy. Zawsze

dawałem im wszelką inicjatywę duszpasterską. Od nich zależało czy została wykorzystana w pełni z pożytkiem. Dawalo to niekiedy bardzo pozytywne efekty. Czasami było różnie, w zależności od podejścia i zaangażowania indywidualnego.

K.K. - Dlaczego ksiądz Proboszcz nie jeździ samochodem?

- Prawo jazdy posiadam od bardzo dawna. Jako młody kapłan, często jeździłem motocyklem. Po przyjeździe do Kwidzyna nie posiadałem pojazdu i praktycznie odwyzycałem się od prowadzenia.

K.K. - Na koniec małe podsumowanie. Co oznacza dla księdza Proboszcza 25 lat posługi proboszcowsko - dziekańskiej?

- Jak wynika z ksiąg parafialnych - odprawilem ponad 10 tys. mszy św. - udzieliem sakramentu Chrztu św. 1730 dzieciom - połączyłem wężem małżeńskim 756 par. Ponadto spędziłem kilka tysięcy godzin w konfesjonalnie. Wiele czasu poświęciłem pracom organizacyjnym i gospodarczym.

K.K. - Dziękujemy za rozmowę. Doceniając dotychczasowy wkład w życie parafii składamy najlepsze życzenia w imieniu redakcji.

- Korzystając z mego jubileuszu chciałbym złożyć swoim parafianom wyrazy najgłębszego uznania za ich przywiązanie do Kościoła. Jestem im wdzięczny za to, że w każdej trudnej sytuacji mogę zawsze na nich polegać, bowiem nigdy nie zawiedli. Dlatego codziennie w swych kapłańskich modlitwach polecam ich Bogu, a niektórych z nich, którym potrzebna szczególna opieka boża - polecam imiennie.

AB/AJC

KRONIKA

POLICYJNA

"Kurzaki w ogniu"

4 października ok. 21.00 w Prabutach na ul. Rypińskiej sfontł kumik z kładniowymi kurzaczami. Straty w wyniku pożaru wynoszą ok. 200 mln zł. Przyczyną pożaru było prawdopodobnie pęknięcie promiennika.

"Przez piwnicę"

Do domu Zbigniewa S., zamieszkałego w Suszu, wzięli się złodzieje przez wybite okna w piwnicy. Zabrali skórzany kurtkę i pasport. Kradzież miała miejsce 07.10 ok. godz. 20.00. Poszkodowany ocenił straty na 2 mln zł.

W nocy z 08. na 09. 10. dokonano włamania do sklepu spożywczo w Szatwiniku. Sprawcy po ukreśnieniu klódek w kratkach zabezpieczających drzwi wejściowe i wyważeniu drzwi dostali się do wnętrza, skąd skradli artykuły spożywcze oraz z kaszki metalowej 1 mln 800 tys. zł. Łączna suma strat ok. 3 mln. Postępowanie prowadzi KRP w Kwidzynie.

Uwaga!

W sierpniu br. mieszkańcy Kwidzyna skradziono książeczkę czekową rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego, wystawioną przez Bank Spółdzielczy w Kwidzynie. Przechęga się przed ewentualnym przyjmowaniem zapłat czekiem z anulowanej książeczki od nr 6997127 do nr 6997150.

Na terenie woj. elbąskiego a szczególnie w rejonie Szturnu i Malborka pojawiły się sfalszowane banknoty o nominale 1.000.000. zł. Podobione pieniądze są ludzko podobne do oryginału. Jedyny znak rozpoznawczy to brak znaku wodnego.

KURIER KWIDZYŃSKI

Wydawca:
WYDAWNICTWO POMORSKIE Prezes WP Czesław Czyżewski. Redaktor Naczelny WP Wojciech Kreft PO Red. Nacz. Andrzej Baczewski. Redaguje zespół: Katarzyna Kaczmarczyk, Maciej Przybylski.

Adres redakcji: Kwidzyn ul. Braterswa Narodów 46, tel. 30-59 Redakcja zastręga sobie prawo skracania i opracowywania materiałów nadanych i niezamówionych. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje Biuro Reklamy - Kwidzyn, ul. Braterswa Narodów 46, czynne od poniedziałku do piątku w godz. 09.00 - 17.00 Nr indeksu - 350168 PL ISSN-0998-945 X

NIMAR SKLEP

KWIDZYN,
ul. Braterswa Narodów 53

BIURO HANDLOWE

(sprzedaż hurtowa)

Kwidzyn,

ul. J. Piłsudskiego 22,

I piętro

(budynek „NASZA PRACA”)

tel. 30-92

BIURO OBROTU PRAWNEGO

CODEX

spółka z o.o.

Kwidzyn, ul. Chopina 21
tel. 30-32, skr. poczt. 53

Poradztwo prawne, finansowe,
zakładanie spółek, zastępowanie procesowe
Oddział w Elblągu
ul. Linki 30, tel. 253-25

POZNAJEMY ZIEMIĘ KWIDZYŃSKĄ "Źródło koło Kwidzyna"

Na początku XVIII w. opowiadał sobie, że o miłą drogę na południe od Kwidzyna, tam gdzie schodzą się grunty Orlówka, Bądków Małych i Bogusza, dokładnie 1500 kroków od otłowskiego pałacu jest tajemnicze miejsce w lesie. Pagórki okalają tam małą dolinę, w której tryska źródło a jego wody wiją się rowem o stromych zboczach odpływają ku polom Bogusza. I mówiono dalej, że jest to źródło życiodajne, że jest cudowna woda w Świętej Lipce, takie jak Barbarki pod Toruniem. Ludzie puczali jeden drugiego, że to najpiękniej wody ze źródła, choćby już ze słabości koniał, to natychmiast "dostanie wielkiej mocy".

Wersje ludowe i temu podobne posyłał ongiś Michał Tęnnis, absolwent medycyny w Królewcu. Gdy dowiedział się o istnieniu we wsi Ruda na południe od Bogusza kopalni odkrywkowej z darniową miedzią i żelazem oraz kuźnicy wodnej - przeprowadził badania tamtejszej gleby i analizę wody pod względem zawartości żelaza i siarczków. W 1727 r. Tęnnis napisał rozprawę doktorską pt. "O leczniczym źródle w Orlówku", dedykując ją ówczesnemu właścicielowi dóbr otłowskich - Lewaldowi. Była to wielka sensacja w Europie. Tęnnis zapożyczał publikacje wyników dalszych eksperymentów dokonywanych w laboratorium, które potwierdzały obserwacje ludowe. Lecz nie doszło do zapowiadanych publikacji i sprawa przytłoczona na 60 lat.

Okoliczna ludność nadal korzystała ze źródła, sławię jego dobroczynne działanie. Środkowemu lekarskiemu Europejskiemu dziełko przypominał kandydat medycyny dr. Dawid Gunther swoją pracą habilitacyjną opublikowaną w Królewcu w 1788 roku.

W 1819 r. Bądk Małe kupił Ernest Gessler, były inspektor akcyzowy w Kwidzynie. W roku 1826 nastąpił podobno niezwykłe uzdrowienie przy źródle. Więść o tym rozeszła się szeroko. Ludzie przybywali do źródła z dalekich stron. Analiza chemiczna wykazała zawartość żelaza, lecz nie była ona na tyle duża aby woda mogła stanowić źródło lecznicze. Konserwowac się jej nie dało gdyż traciła swoje właściwości. Pielgrzymki trwały nadal więc właściciel gruntów postanowił to wykorzystywać. Wznosił karczme o nazwie "Gospoda przy źródle". Wydatki na jej budowę zamortyzowały się jeszcze przed zimą - stałe przepelniona była pielgrzymami i przynosiła kolosalne dochody.

Po chatkach i dworach opowiadał sobie legendy o bądkowskim źródle.

Z inicjatywą dr Henryka Jakuba Heindenhaina z Nowego nad Wisłą - radcy sanitarnego i lekarza w Kwidzynie - utworzono w Bądkach zarobkowe kąpielisko. Połączyły się ze sobą interesy prywatne rodziny Gesslerów i kwidzyńskich lekarzy. Heindenhain obrął jednak z samego początku - jak się wydaje - błędną drogę. Zamiast pójść po linii wyznaczonej swego czasu przez Tęnnisa i eksploatować źródło jako pijalnię dla łagodnych schorzeń

na tle przemiany materii, nerwicy żołądka i itp., medyk kwidzyński zanarzył o sławie popularnych wówczas przysnyci. Była to naturalna metoda lecznicza, która rozwinęła się w Europie około 1835 roku. Przypomnijmy, że nazwa ta wywodzi się od słaskiego chłopca Vinceza Priessnitsa, który zapoczątkował używanie do celów leczniczych zwykłej wody pod postacią natrysków i okładów wysychających.

W 1840 roku w Kwidzynie wydano drukiem książkę na temat natrysków i hydroterapii autorstwa Heindenhaina. Zimne źródło w natryskami i kąpielą miało służyć swojemu żelazistą wodą ludzemu cierpiącemu na reumatyzm, porażenia paralityczne, skazania krwi itp. Gessler wybudował drewniany basen, bariki dla 40 kuracjuszy, lecz nie zamontował w nich najprymitywniejszych chociażby urządzeń sanitarnych. Zakład leczniczy w Małych Bądkach otwarto 18 czerwca 1840 roku. Pierwsza lista pacjentów obejmowała 18 osób m.in. z Wrocławia, Gdańska, Pasłęk, Starogardu, Malborka i Grudziądza. Kuracjusze narzekali na skąpe odżywianie.

Dnia 24 października urodzisko wpisano do rejestru w Kwidzynie pod nazwą Friedrichsbad (Zdrój Fryderyka), przy czym w urzędowym rejestrze wymieniono dom z trzema paleniskami i sześcioma mieszkaniami, grunt o powierzchni dwóch morgów chemicznych zawierający ogrody, łąkę, działkę budowlaną i wolne place. Położenie uzdrowiska określano następująco: 3/16 mili odległość od Małych Bądków oraz 3/4 mili od Bogusza. Źródło ten zaznaczono na wszystkich mapach powiatu kwidzyńskiego i prowincji Prus Zachodnich. Od dnia otwarcia w marcu 1843 r. przez uzdrowiska przewinęło się 196 pacjentów. W końcu 1849 r. doktor Heindenhain zrzekł się funkcji kierownika i ordynatora kąpieliska. Nowym kierownikiem został lekarz przybyły ze Śląska. Niestety liczba pacjentów zmalała tak znacznie, że po roku i on zrezygnował. Po raz trzeci ośrodek otwarto 1 kwietnia 1852 roku a jego ordynatorem został lekarz z Kwidzyna. Jego próby ożywienia kąpieliska nie powiodły się. W następnych latach właściciel zdrojowiska polecił rozebrać zabudowania i urządzenia kąpieliskowe.

W 1889 roku o "Zdroju Fryderyka" napisano tak: "Kto dzisiaj uda się drogą z Małych Bądek do Bogusza, nadaremnie będzie szukał śladów ożywionej niegdyś miejscowości. Jeśli przejdzie natomiast mostek w lesie, to z lewej strony błysnie mu źródłana woda, jakby chciała swym szmerem opowiedzieć o swej przeszłości".

Wiara w lecznicze źródło trwała. Jeszcze do 1945 roku wielu mieszkańców Kwidzyna, zwykle w niedzielę, wędrowało do Małych Bądek aby pokrzepić swe sily.

Dziś już mostku nie ma, ale w leśnej dolinie, przy drodze z Małych Bądek do Bogusza nadal pluszcze małe źródelko...

Alfons Lemański

Sprawa ta leży mi na sercu już od dłuższego czasu, ale przyznam się nie bardzo wiem, jak uzewnętrznic związany z nią niepokój. Niepokój ten dręczy zresztą nie tylko mnie - często spotykam osoby, które myślą podobnie. Nie robimy jednak nic albo prawie nie. Po co narazę się na sztycherz śmiech, oskarżenia o staroświeckość, bigoterię, faryzizm i bo ja wiem, co jeszcze? Chodzi o... no tak - już słyszę te kpiny o powtórzeniu. Odważyłam się kiedyś zwrócić uwagę jednemu z kioskarzy - "Pani kochana! - wykrzyknął - co pani taka gorsza. Ja to muszę sprzedać! Dzieci? Już tam one lepsze i całkiem jednoznacznie pozie, mężczyzna w tak rozchełtanym szlafroku, że do jego plci nie można mieć żadnych wątpliwości, para spleciona w uścisku, który wcale nie jest niewinny, a doświadczeni ludzie wiedzą o co w nim chodzi. Obok - droga do szkoły. Dzieciaki przechodzą i gapią się - młodsze chichoczą. Dwaj starsi chłopcy wymieniają fachowe komentarze a propos, używając słów raczej nie do powtórzenia. Odważyłam się kiedyś zwrócić uwagę jednemu z kioskarzy - "Pani kochana! - wykrzyknął - co pani taka gorsza. Ja to muszę sprzedać! Dzieci? Już tam one lepsze

poprawiło, ale pamiętam, że między innymi "Teleexpress" przekraczał wszelkie granice nieprzyzwoitości. Kogo to może obchodzić, że w biały dzień o godzinie 17.15 dzieci nie śpią?! Mielimy więc okazję oglądać wszyscy bez względu na wiek np. akcesoria z seks-shopu, posłuchać jakie to uduziwione produkuje się prezerwatywy itp. itp. Nie oszczędza się też takich obrazków jak: czkuczki, widoki zakrwawionych trupów. I czy to nie jest celowe zabijanie wrażliwości ludzkiej? Może i nie, może to tylko bezmyślność i opaczne pojmowanie europejskości.

śmieszne słowa, co? miłości. Pamiętam, przed paroma miesiącami byłem na spotkaniu z senatorem. Już wcześniej zapowiedziano temat - aborcja. Ktoś pomysłowy przyprowadził grupę uczniów kl. VIII. Dzieciaki, skądinąd mite, inteligentne i tak naprawdę nie zdemoralizowane zabierają głos, jedno za drugim, podając jako własne, dobrze nam znane ze środków masowego przekazu, nity żelazne argumenty za przerywaniem ciąży. Oni oczywiście wiedzą, że to zło, ale przecież, jak miałaby rodzic 15-latką, albo dziecko byłoby wynikiem gwałtu, albo jeszcze coś tam... Zmartwiałam. Robiło to niesychane wrażenie. 14-to, 15-to letni chłopcy, dziewczęta opowiadali się przeciwko życiu! A przecież dla tego wieku tak naturalna jest świadomość z tym co zagrożone, słabe, bezbronne... To już dużo później zdarza się, niestety, że niektórzy słabi ludzie z gorzkimi doświadczeniami odstupują od młodzieńczego, bezkompromisowego trwania po stronie dobra. Zaden z tych uczniów nie myślał, a może tylko nie odważył się mówić inaczej niż koleży. Bez żenady jednak rozprawiali wobec tyłu dorosłych o środkach antykoncepcyjnych i potrzebach seksualnych. O uczuciach i szacunku dla każdego istnienia nie mówili nic... Coś chyba stanęło na głowie. A może to ja jestem jak ta śmieszna ciotka i nie już nie rozumiem i może zupełnie niepotrzebnie żal mi tych młodych, bo ubzdurano mi się, że z czegoś są okradani.

Barbara Lipińska Postawa

CZY WSZYSTKO STANĘŁO NA GŁOWIE?

Nieodpowiedzialnie emitowane filmy, komentarze, książki, które w księgarniach na ogół nie mają wydzielonego kąta "Tylko dla dorosłych" tygodniki ilustrowane, chcące za wszelką cenę przyciągnąć klientów - wszystko to dociera także do bardzo młodych ludzi. O co tu chodzi? O wychowanie człowieka bez żadnych hamulców, który MUSI, bo na tym polega wolność, zaspokoić wszystkie swoje potrzeby? A podsuwa mu się również pomysły potrzeb perwersyjnych, a jakże! I to wszystko w dobie AIDS! Gdzie tu rozsądek? Ale także - gdzie tu miejsce na choćby odrobinę romantyzmu, nie mówiąc o szlachetnej, czystej (jakie to

z jaką oprawą? Statystyczny Czech czy Niemiec wlewa w siebie o wiele więcej piwa niż Polak, ale robi to kulturalnie, bez nieuczynalnych ostrych, bez wywoływania karczemnych burd. Może nie zachowuje się tak dlatego, że jego kultura osobista jest wyższa od kultury przeciętnej Polaka. Dopóki nie zmienią się nasze mentalność, nie może być mowy o kulturze piciu piwa, a sądzę, że nieprędko to nastąpi. Dlatego myślę, że dłużej jeszcze przyjdzie nam pić piwo z kufli wyszczerbionych na łbach braci szlachy...

M.J.

CZTERY RAZY "P" W KWIDZYŃSKIM WYDANIU

Poruszony przeze mnie temat wywoła zapewne lekkie niesmak u niektórych czytelników. Po części sam mogę się z nimi zgodzić. Widok zalanych tyków snujących się po naszych ulicach, bądź wystających pod sklepem nie należy do najprzyjemniejszych. Mimo to uważam, że piwo jest też dla ludzi i nie sądzę, aby jego picie miało być czymś zdrównym. Jednocześnie pragnę zapewnić, iż nie identyfikuję się z "piwowozami" opróżniającymi butelkę za butelką na ławce w parku, bądź pijącymi piwo tylko dlatego, że jest tańsze od gorzality. Co zaś ma uczynić mieszkaniec Kwidzyna, który ma ochotę na piwo, ale

nie ma przy tym ochoty na stuchanie "tacy", nie ma ochoty stać się obiektem zaczepek, nie mówiąc już o rękoczynach, jakich może doświadczyć ze strony "piwowozów".

Każdy rozsądny człowiek odpowie na to, że najprościej i najbezpieczniej byłoby kupić piwo w sklepie i wypić je w domu. Z własnego doświadczenia wiem, że inaczej piwo pije się w domu, a inaczej w przyzwioitej pijalni.

Co można rozumieć pod pojęciem przyzwioita pijalnia piwa? Na pewno to, że powinna być czysta, nie tak jak "Biała Karczma" (o mordowni zwanej "Pod gruszą" lepiej nie wspominać).

Napewno wypadałoby zachować pewną namiastkę kultury piciu piwa, tak jak się to dzieje w "Komecie" do godziny 15 (po piętnastej PGR kończą pracę). O tym, że w przyzwioitej pijalni piwo powinno być świeże i bez "rozcieńczalników" pisać nie muszę. Do powyższego schematu od biedy można by doposażać "Staromiejską", choć i tam zdarzają się przypadki braku kultury spożywania piwa. Jeśli dążymy do tej wysnionej Europy, to przyjrzyjmy się, jak wygląda ta sprawa u naszego zachodniego czy południowego sąsiada.

Tam spożywa się duże ilości piwa, ale w jakich warunkach i

ANKIETA CZYTELNIKÓW "KURIERA KWIDZYŃSKIEGO"

Szanowni Czytelnicy: To już 15 numer naszej gazety. Jednym z głównych założeń Redakcji jest otwartość naszego pisma. Oznacza to, że także WY macie wpływ na jego kształt. Proponujemy zatem Państwu możliwość wyrażenia opinii o WASZYM tygodniku poprzez odpowiedź na kilka pytań.

Prosimy o zaznaczenie krzyżykiem (pkt 1 - 4) właściwej odpowiedzi lub wpisanie (pkt 5 - 6) swoich uwag i przestanie wyciętej ankiety na adres redakcji "Kuriera Kwidzyńskiego" do końca października 1991 roku. Wyniki ankiety ogłosimy w 18 numerze KK.

WYJNIJ

1. PŁEĆ: K M
 WIEK: ... lat
 WYKSZTAŁCENIE: a) podstawowe b) zawodowe c) średnie d) wyższe
 2. KUPUJĄE KK: a) regularnie b) często c) od czasu do czasu
 3. CZYTAM W KK: a) wszystko b) wybrane artykuły c) tylko część informacyjną i rozrywkową
 4. W KK ODPOWIADA MI (TAK) LUB NIE ODPOWIADA (NIE):

	TAK	NIE
a) część informacyjna		
b) aktualności		
c) felietony		
d) historia		
e) część rozrywkowa		

5. W KK BRAKUJE: .....

6. UWAZAM, ŻE NALEŻY W KK: .....

WYJNIJ

Bez komentarza

CO DALEJ Z "NIEPRZETARTYM SZLAKIEM"?

W SOSZW w Kwidzynie działa drużyna "Nieprzetarty Szlak". Cóż to takiego? Termin ten nie jest powszechnie znany, a wielka szkoda, bo społeczne poparcie dla tego ruchu bardzo by się przydało.

"Nieprzetarty Szlak" to najprościej mówiąc, kryptonim działalności drużyn harcerskich wśród dzieci i młodzieży w zakładach leczniczych, wychowawczych i poprawczych. Od 1958 roku istnieje oficjalnie "NSz". Rozwijał się ten ruch ze zmiennym powodzeniem.

W Polsce harcerstwo ma piękną i długą tradycję, a idee "NSZ" można bez wahania uznać za wielką, chlubną kartę w dziejach Związku Harcerskiego Polskiego. Przez ponad 30 lat powstawały drużyny w zakładach dla dzieci niewidomych, głuchych, mających problemy z poruszaniem się, upośledzonych umysłowo - słowem drużyny skupiające dzieci specjalnej troski.

Jedną taką drużyną działa w naszym Ośrodku.

Jej członkowie są pełnoprawnymi członkami ZHP. Noszą takie same mundury i odznaki, zdobywają takie same stopnie i sprawności, biorą udział w wielu akcjach programowych Związku. Nie trzeba fachowca by stwierdzić, że niewidulec to u dziecka upośledzonego poczucie inności i mniejszej wartości.

Czym są zbiórki w 14 D "NSZ"? To zwykłe zajęcia wychowawcze wzbogacone o romantyczną fabułę harcerskiej gry, obrzędowości, nastrojów ognia i harcerską piosenkę. Niby niewiele, a jednak...

Z moich trzydzietho doświadczeń wynika, że zajęcia takie stanowią niewątpliwie atrakcję dla dzieci przebywających w naszym Ośrodku. Dostrzegam również, że mają one znaczenie z wychowawczego punktu widzenia - są istotnym czynnikiem polepszającym samopoczucie dziecka oderwanego od swego normalnego środowiska, co ma w procesie rewalidacji podstawowe znaczenie. Dużą pomocą w procesie rozwoju dziecka upośledzonego umysłowo są tak popularne w pracy harcerskiej gry, zwłaszcza ćwiczące zmysły. Nikt nie ma chyba wątpliwości co do tego, jakie wartości pozawcze, społeczne i zdrowotne daje możliwość wycieczekowania i obozowania, które są jednym z głównych elementów pracy harcerskiej. A jak praktycznie wygląda ta działalność w naszym Ośrodku? No, cóż... Trudno 14 DZ "NSz" nazwać drużyną prężną, dobrą i aktywną. Ale

nikt, kto kiedykolwiek zetknął się bliżej z dzieckiem upośledzonym umysłowo nie podważy skromnych osiągnięć, którym może poszczycić się drużyna. Zbiórka - tylko raz w tygodniu - godzina zabawy: gra, konkurs, krótka wycieczka, bieg. Dwa razy do roku rajd, od czasu do czasu uroczystość, impreza, ognisko. Cóż więc szczególnego?

Ale gdybyście zobaczyli zuszki przygotowujące się do zbiórki! Na wiele godzin przed jej rozpoczęciem stroją się w mundurki i dumnie paradują po szkole. Ich problemem jest w tym momencie, czy wystarczająco dobrze wykonali zadanie międzyzbiórkowe. I ciągle pytają: "długo jeszcze?", "kto ma godzinę?". A jeśli znajdzie się w tym momencie ktoś, kto zechce poświęcić im chwilę uwagi, to będzie usiał wysłuchać długiej historii o tym, co oznaczają małe filcowe trójki na rękawie i czego dokonał abez je otrzymać. Ciępliwi mogą jeszcze usłyszeć jaki jest obecnie wynik wlotopawego konkursu indyjskiego (zwłaszcza gdy mały rozmowa w nim przewodzi) albo co oznaczają elementy na totemie, albo, że w skarbczyku mamy fajne rzeczy, ale jakie - to już tajemnica. itp...

A w czasie zbiórki? Gdybyście widzieli jak często w czasie piosenek i zabaw zuszki wychodzą poza ramy swoich ograniczonych możliwości. Z jaką zadziwiającą swobodą i zapętem pokonują trudności!

Dziecko upośledzone umysłowo, oderwane od swojego środowiska i rzucone w rygor internackiego życia pragnie chwili atrakcji polegającej głównie na inności. Taką chwilą może być zbiórka. Każda zbiórka drużyny "NSz" musi być jednak wielkim i szczególnym wydarzeniem. I tu pojawia się trudność. Nie zawsze wystarczy mieć dobry pomysł i szczerę chęć (choć zwykle musi to wystarczyć).

Dziś drużyny harcerskie są niezależne, samodzielne, samofinansujące. Drużyna "NSz" nigdy nie będą samowystarczalne. Zawsze będą potrzebowały wsparcia i życzliwości. Jeszcze kilka lat temu mogliśmy liczyć na środki z budżetu Ośrodka, dzięki którym mogliśmy kupić mundury i odzież turystyczną, a także pokryć część kosztów imprez i wycieczek. W ubiegłym roku dzięki życzliwości KH ZHP członkowie drużyny mogli wziąć udział w HAL - byli na pięknym obozie wędrownym w gorach.

W tym roku było to już z

oczywistych powodów niemożliwe, tym bardziej, że dzieci te pochodzą z bardzo ubogich rodzin.

Co dalej z "Nieprzetartym Szlakiem" w naszym Ośrodku? Zarówno dyrekcja Ośrodka jak i Komenda Hufca ZHP w Kwidzynie głośno i zdecydowanie deklarują poparcie i pomoc. Jednakże wsparcie moralne i merytoryczne (jakkolwiek bardzo potrzebne) jest już dziś niewystarczające.

Chwilę radości można dać dziecku bardzo niewielkim nakładem kosztów. Jednodniowa wycieczka wcale nie musi być droga, brawo można zorganizować "sposobem gospodarczym" a zwycięzcę trudnego konkursu uhonorować okrzykiem i małą porcją słodyczy. Ale minimalne koszty trzeba ponieść.

Inny problem to brak kompetentnej kadry instruktorskiej. Zainteresowanie działalnością harcerską jest ogromne, o wiele większe niż w szkołach masowych. Śmiało mogłoby powstać cztery drużyny, ale obowiązki drużynowego "NSz" wymagają oprócz żarliwości i umiłowania pracy z dziećmi także wysokich kwalifikacji specjalnych, niezbędnych do prawidłowego wykonywania wiedzy harcerskiej i pedagogicznej. Ogromny wkład pracy i pozornie niewspółmierne do niego wyniki nie zachęcają instruktorów do podjęcia służby w "NSz". A przecież właśnie ta działalność może dostarczyć najwięcej satysfakcji!

Wystarczy tylko znać starą prawdę, że największą przyjemnością jest sprawianie przyjemności innym. A bardzo niewiele trzeba zrobić aby cieszyć małych druhów z "NSz". W tym ruchu przyjemność wypływająca ze sprawiania radości stale towarzyszy instruktorom.

Co dalej z "Nieprzetartym Szlakiem"? Jest to działalność zbyt święta, by mogła zaniknąć. Mimo nie najlepszej kondycji ZHP i silniejszego dobiegu do głosu zwolenników elitaryzacji harcersstwa, drużyna "NSz" w zakładach specjalnych będą istniały. W naszym Ośrodku również. A gdybyś tak jeszcze odrobina pomocy, życzliwości i społecznego poparcia? Trzeba przyznać, że wiele osób prywatnych już wspiera nasz ruch, za to jesteśmy bardzo wdzięczni. Za przekazane słodycze, artykuły szkolne, zabawki i pieniądze na rajd i wycieczkę bardzo dziękujemy.

phm Barbara

JEST W ORKIESTRACH DĘTYCH JAKAŚ SIŁA

Słowa zawarte w tytule popularnej niegdyś piosenki, do dziś nie straciły na aktualności. Przykładem jest 44-letnia działalność Szkolnej Orkiestry Dętej Technikum w Wiklinińsku-Trzcinińskim w Kwidzynie.

Od 18 lat orkiestrą kieruje kapelmistrz Henryk Gazda. W jego pracy pomagają mu nestorowie zespołu, do których należy m.in. Józef Stańczyk, działający w orkiestrze nieprzerwanie od jej założenia. W ciągu swojego istnienia orkiestra przeżywała wzloty i upadki. Jej liczebność sięgnęła nawet 60 członków. Nigdy jednak ich liczba nie była niższa niż 30. Były lata, w których gros słuchaczy Technikum stanowiły uczennice, co odbiło się na składzie osobowym orkiestry. W dniu dzisiejszym Panie stanowią niewielką mniejszość, ale jak zapewnia

kapelmistrz weale nienagornej radzą sobie z instrumentami dętymi.

Dzięki wytrwałości i zaangażowaniu opiekunów i kapelmistrzów orkiestra na dobre wpisała się w kolorystykę Kwidzyna. Zna ją jest jego mieszkańcom. Jej występy uświetniały wiele imprez. Brała udział w niezliczonej liczbie koncertów, festiwalu i konkursów. Wyróżniono ją m.in. na corocznym Ogólnopolskim Festiwalu Młodych Orkiestr Dętych w Inowrocławiu, na przeglądach "Artystyczna Wiosna Młodości" w Elblągu. Uświetniła jubileusz miasta Puka, Dzierżonina i innych.

Do czerwca br. orkiestra finansowana była z budżetu Kuratorium Oświaty i Wychowania. Przy znanej sytuacji finansowej oświaty środki na działalność pochodzą obecnie z

kasy miasta. Przechodząc na częściowe samofinansowanie tak dobrano reperatur, aby stworzyć możliwość wykorzystania orkiestry dla oprawy muzycznej szerokiego kręgu imprez.

W skład zespołu wchodzi uczniowie, absolwenci i nauczyciele "Wikliny", ale jak powiedział dyrygent jest ona otwarta dla wszystkich chętnych do wspólnego muzykowania.

Obok możliwości wyrobienia i doskonalenia warsztatu muzycznego, gra w tej dużej grupie jest świetną szkołą życia i kształtowania charakteru. Opuszczając próbę orkiestry, przy brzmieniu jeszcze w uszach dźwięków marsza staje się coraz bardziej pewnie, że jednak jest w orkiestrach dętych jakaś siła.

E. Stowińska

NA ŁASCE NIEZAWODNYCH

Skargi na kwidzyński PKS słychać z wielu stron. Zmora podróży są nieaktualne rozkłady jazdy bardzo często wypisywane czarnym flamastrem, który wyblakł na stołcu i zamiast godzin odjazdu obejrzeć można sobie pusztę tabliczek. Na niektórych przystankach brak nawet i pustych tabliczek. Kierowcy "dowolnie interpretują" rozkłady i często jedzą jak chcą. Ci, którym dane jest codziennie dojeżdżać z okolicznych wsi do pracy w Kwidzynie, stawiąc nogę między sobą sążniami, przyjeżdżają dziś, czy nie? O czystości autobusów może lepiej nie pisać.

Niedawno osoby jadące do Gdańska autobusem o godz. 12.45 (a raczej mając zamiar nim jechać) stały się ofiarą "niezawodności" naszego PKS-u. Okazały tłumek oczekujących na przystanku, po 15 minutowym opóźnieniu autobusu został poinformowany, że kurs ten nie odbędzie się, gdyż kierowca nie stawiał się. Niedoszli podróżni po chwilowym zaskoczeniu rzucili się napiewkrz ku tablicy z rozkładem PKP. Oczywiście nie znaleźli tam tego, czego szukali.

czyli sensownego połączenia z Gdańskiem bez potrzeby czekania przez pół dnia. Nie znaleźli go również na tablicy z rozkładem PKS-u. Tym, którzy koźniecznie chcieli się "wydostać na świat", w miarę możliwości jeszcze przed nadejściem nocy, pozostawał autobus do Malborka o 14.10. Zawsze to łatwiej wydosłać się stamtąd niż z Kwidzyna. Ustawili się więc w kolejce do kasy aby przepisać bilety na kurs do Malborka...

I tu spotkała ich kolejna niespodzianka. Pani w kasie, zapewne chęć zając w jakiś sposób wolny czas podróży, zażądała, aby po oddaniu biletów do Gdańska stanęli jeszcze raz w ogonku po bilety na autobus do Malborka (od razu przypomnieli się stare czasy, kiedy przystawowa "panienka z okienka" uważała się za "pana i władzę" klientów). Korzystając z chwilowego oszołomienia kasjerki udało się przegonić od okienka kilka osób. Gdy cędyś podróży przystopniała z obawą, czy będziemy mieli czym dotrzeć do wybranego celu?

A.C.

VII JESIENNY RAJD ŻAKÓW

Rajd ten odbył się 28.09. w celu uczczenia bohaterstwa żołnierzy polskich w 1939 roku, rozszerzenia wiedzy o Ziemi Kwidzyńskiej i propagowania turystyki kwalifikowanej. Organizatorem Rajdu był SKKi - PITK "Piguty" działający przy Zespole Szkół Zawodowych Nr 2 im. M. Skłodowskiej - Curie. Opiekunem tego klubu jest mgr

Henryk Michalik. W rajdzie uczestniczyły wszystkie pierwsze klasy wraz z wychowawcami - łącznie 287 osób. Każda z klas przybywała na mecz w Miłosnej dowolnie wybraną trasą. W trakcie Rajdu przeprowadzono konkursy, których zwycięzcami zostali: Lucyna Dąbrowska, Anna Sztabińska, Barbara Derks, Małgorzata Czekotas, Agnieszka

Kwiatkowska. Konkurs dla wychowawców wygrała Dorota Jaworska a najlepszą grupą rajdową okazała się klasa I B Liceum Medyczne. Rajd zakończono wspólnym ogniskiem, przy którym każdy z uczestników otrzymał pamiątkową plaketkę. Zwycięzcom wręczono nagrody.

PROGRAM FILMOWY KINOTEATRU

17.10. - 20.10.
oprócz 18.10. - godz.
16.00 "Roseliny i lwy" prod. franc. od l. 15
15.10. - 19.10. - godz.
18.30. "Polowanie na Czerwony Październik" prod. USA od l. 15.
22.10. - 23.10. - godz.
19.00. "Szkłana pułapka II" prod. USA od l. 15.
24.10. - 27.10. - godz.
16.00. "I kto to mówi" prod. USA od l. 12. - godz.
18.00. "Szkłana pułapka II" prod. USA od l. 15.
"Polowanie na Czerwony Październik" W roli głównej Sean Connery. Radziecka łódź podwodna próbuje dostać się do USA. Sensacja, akcja, pościg na oceanie.

"Rosaliny i lwy" Film z tegorocznych "Konfrontacji". Opowieść o parze młodych pogromców zwierząt próbujących zrobić karierę w cyrku. Świetna scenografia i zdjęcia. Atrakcyjny film dla młodzieży.
"Szkłana pułapka II" Kontynuacja przeboju kasowego z roku 1988. Zmagania policjanta z terrorystami więzającymi zakładników.
"I kto to mówi" Historia narodzin i pierwszych dni życia niemowlaka opowiadana przez niego samego. Zabawna komedia dla wszystkich. Przebieg kasowy. Występuje m.in. Johnny Travolta.

REPERTUAR KINA "TĘCZA"

NA MIESIĄC PAŹDZIERNIK.

07.10 - 13.10
- "Ojciec chrzestny III"
07.10 - 10.10
- "Pożegnanie jesieni"
07.10 - 13.10
- "Jumpin Jack Flesh"
10.10 - 13.10
- "Barwy"
14.10 - 16.10
- "Hardware"
17.10 - 20.10
- "Wszyscy wygrują"
21.10 - 27.10
- "Robinhood księżę złodziei"
22.10 - 27.10
- "Tańczący z wilkami"
28.10 - 03.11
- "Trzech mężczyzn i mała Lady"

KRONIKA TOWARZYSKA

Z okazji zbliżających się urodzin
Kochanej Żonie i Babcie
- pani Krystynie Musiał
składamy serdeczne życzenia,
dużo zdrowia i uśmiechu na co dzień
oraz samych pogodnych dni w dalszym życiu
- dziadek, dzieci i wnuk

Kochanej żonie
Małgorzacie
z okazji imienin
i 11 rocznicy ślubu
najlepsze życzenia
składają
mąż z synami.

**WARMIŃSKIE ZAKŁADY
PRZEMYSŁU
OWOCOWO - WARZYWNEGO**
w Kwidzynie, ul. Toruńska 21

**PROWADZĄ WYSPRZEDAŻ
POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
RÓŻNYCH MAREK I TYPÓW
ORAZ PODZESPOŁÓW I CZĘŚCI ZAMIENNYCH**

**CENY DO UZGODNIENIA
INFORMACJE:** w Dziale Transportu,
tel. 42-01 w. 255 i 173

**ZIEMNIANKI CEBULA
I INNE WARZYWA**

Powyżej 300 kg z dowozem na miejsce
CENY HURTOWE
KĘDZIORA LESZEK, Mareza, ul. Długa 91, tel. 25-75

TEKSTYL Kwidzyn
ul. Chopina 15

OFERUJE - HURT - DETAL

szeroki asortyment towarów:
materiały ubraniowe, sukienkowe
odzieżowe i inne
oraz kołdry, poduszki, pościel,
ręczniki, koce, obrusy i swetry.

**PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO
PRODUKCYJNO - HANDLOWE**

VEGA Sp. z o.o.

Kwidzyn, ul. Warszawska 74, tel. 45-48

OFERUJE

w cenie i ilościach hurtowych
Oleje silnikowe - zachodnie i krajowe
oleje przekładniowe - krajowe
oleje hydrauliczne - krajowe
smary, paliwa ON E-94

**ul. 15-tego Sierpnia 12
dawniej (Marchlewskiego)**

Sklep jako pierwszy w Kwidzynie
prowadzi sprzedaż części
akcesoriów do samochodów
produkcji zachodniej głównie:

VW, AUDI, MERCEDES

oraz oleju, smarów i materiałów
eksploatacyjnych
amerykańskiego koncernu

QUAKER STATE

Wszystkie materiały posiadają atest.
Sklep prowadzi sprzedaż
broni gazowej i amunicji

spółka z o.o. Best

**Kwidzyn, ul. 15 Sierpnia 12
dawna Marchlewskiego.**

URZĄD MIEJSKI w Kwidzynie
ogłasza wykaz działek przeznaczonych do dzierżawy w formie przetargu.

L.p.	Położenie działki	Nr geodezyjny	Powierzchnia	Wartość	Rodzaj zabudowy
1.	Polna	5/19	4217 m ²	12.650.000	parkin strzeżony
2.	Polna	5/13	826 m ²	2.478.000	parkin strzeżony

Informacje dodatkowe:

- Przetarg odbędzie się w dniu 16 października 1991 r. w gmachu Urzędu Miejskiego w Kwidzynie pokój nr 47 o godz. 10.00.
- Działki o nr geodezyjnym 5/19 i 5/13 stanowią całość parkingu.
- Dzierżawa ważna do grudnia 1993 roku - z możliwością przedłużenia na dalsze lata.
- Wartość opłaty rocznej za dzierżawę wynosi 3.000 zł. za m² gruntu.
- Blisze informacje można uzyskać w pokoju 47 tutejszego Urzędu.

BURMISTRZ
mgr inż. Leszek Czarnobaj

QUEDIN

HURTOWNIA

Kwidzyn, ul. 3 Maja 10, tel. 43-34

polecia art. papiernicze i dziewiarskie

zeszyty, notesy, pod. higieniczne, pakowe,
tacki, torebki, art. szkolne,
wyroby biurowe,
pisaki, długopisy i inne.
Papier xero, fax i tlx.

Dziewiarstwo:
rajstopy
rajstopy z klinem
pończochy
skarpety

Nigdzie nie kupicie taniej.

ZAPRASZAMY

Zakład Usług
RTV

wykonuje:

- montaż pilotów i telegazety
- wkładki video i monitorowe
- naprawa telewizorów
- krajowych i zagranicznych

Kwidzyn
ul. Marchlewskiego 12
tel. 34-57

**ZARZĄD
GMINNEJ SPÓŁDZIELNI**

„Samopomoc Chłopska”

W Gardei

wydzierżawi
- bazę obrotu rolnego w Czarnem Dolnym
- sklep tekstylny - odzieżowy w Gardei i Wandowie
- sklep do produkcji rolnej w Wandowie
- sklep spożywczo - przemysłowy we Wrocławku
Blizszych informacji udziela
Zarząd Spółdzielni „Samopomoc Chłopska,”
w Gardei, tel. 14-90, 14-14 lub 22-87.

Jeżeli chcesz aby Twój
samochód zużywał mało paliwa
zgłoś się w warsztacie

**MIECZYŚLAWA
ZEBROWSKIEGO**

położony w Kwidzynie,
ul. Świerczewskiego (obok szpitala)
tel. dom. 41-23

Zakład wykonuje naprawy prądnic,
alternatorów, rozruszników
i instalacji elektrycznej.

P.H.P. - Gardex

spółka z o.o.
w Kiblicach, ul. Wojska Polskiego 6, tel. 15

BUDUJE:

- budynki wielomieszaniowe na terenie województw elbląskiego i olsztyńskiego
- budynki jednorodzinne
- oczyszczalnie ścieków
- obiekty przemysłowe i inne.

ZAPRASZA:

- do sklepu firmowego przy ul. Bałtyckiej w Suszu

Sklep Konfekcyjny

CHÓT

PANI BARBARY SZKŁAPSKIEJ
PRZY ULICY CHOPINA 12

POLECA

Oprócz aktualnych hitów odzieży
dzinsowej
(12 wzorów od stóp po szyję)
Rewelacyjne, bo najnowsze i w
ciągłej sprzedaży
KOLEKCJE

Teliwenty

uznanej na rynku krajowym
i zagranicznym.
Na wybrane kolekcje
przyjmujemy zamówienia.

DOM HANDLOWY

„Izabela”

PRZY ULICY SŁOWIAŃSKIEJ 1 (PIĘTRO)

OFERUJE PO ATRAKCYJNYCH CENACH:

**GNIEMIE, KOSMETYKI, KONFEKCJE,
ODZIEŻ, OBUVIE, ART. SZKOLNE I
GOSPODARSTWA DOMOWEGO ORAZ
ZABAWKI**CZYNNY: 10.00-18.00; W DNI TARGOWE: 9.00-18.00;
W SOBOTY: 10.00-14.00**SERDECZNIE ZAPRASZAMY MIŁYCH
KLIENTÓW NA ZAKUPY****MINI CENTRUM HANDLOWE****SUKURS**zaprasza do sklepów:
wielobranżowego i spożywczego**CEDRUS**

w Kwidzynie, ul. Grunwaldzka 14

czynnych w godzinach:

spożywczy od 6.00 do 18.00
przemysłowy od 10.00 do 18.00**UWAGA!****ZAPRASZAMY DO OTWARTEJ
PONOWNIE KAWIARNI CEDRUS
z dyskoteką czynną codziennie oprócz czwartków
w godz. 20.00 - 3.00****SKĄD WZIĘŁA SIĘ NAZWA
KWIDZYNA?**

Nasze miasto miało w swej ponad 756-letniej historii dwie niezależne od siebie nazwy. Obie - polska, wywodząca się od pruskiej i niemiecka - wiążąca się ściśle z początkami naszego grodu, posiadającego typowo obronne położenie na wschodniej krawędzi pradolinny Wisły, na wysokim wzniesieniu w pętli Liwy.

Stara osada pruska na wyspie wiślanej miała prawdopodobnie nazwę KWEDINS, co potwierdzają źródła: Oedin (1233), Insule de Quidino (1243). Krzyżacy po podboju tych ziem założyli na wyspie zameczek, a w kilka lat później przenieśli zamek i osadę na ląd stały, gdzie miasto jest do dziś. Od połowy XIII wieku zapisy podają nazwy: Quidin (1251); Quidincus Episcopus (1264); Quedzyn (1470); oppidum Quidzin (1513); Kwidzyna (1565), wreszcie Kwidzyn (1687, 1735 i potem).

Nazwa ta pochodzi prawdopodobnie od pruskiego imienia Kwede i została utworzona za pomocą przyrostka - in lub -ins. Niestety imię to nie zachowało się w źródłach historycznych. Nazwa pruska została następnie spolszczona i przyswojona jako Kwidzyn (Quedzyn) a później Kwidzyn (Quidzin).

W języku literackim i polskich gwarach miejscowych nazwa miasta ma postać: Kwidzyn, do Kwidzyna, w Kwidzynie. Po pierwszej wojnie światowej, a zwłaszcza

cza od czasu plebiscytu w 1920 roku w prasie polskiej pojawiła się błędna postać - Kwidzyn pod wpływem przymiotnika "kwidzyński". Część mieszkańców do dziś używa tej błędnej nazwy. Często też widzi się ją w prasie centralnej i słyszy w RTV.

Okolo 1235 r. ryccerze zakonnicy wspomaganymi przez książąt polskich założyli punkt wypadowy przeciw Prusom i osadę swą nazwali z łacińskiego Insula Sancta Mariae (1236) lub Insula Beata Virginis czyli "Wyspa Błogosławionej Dziewicy" (1287). Dopiero sto lat później pojawiają się czysto niemieckie zapisy: Marienwerder (1336) lub Margenwerder (1340). Nazwa niemiecka Marienwerder, obowiązująca oficjalnie przez cały okres panowania niemieckiego aż do 1945 roku jest nazwą kulturową pamiątkową ku czci Matki Boskiej - patronki Zakonu Krzyżackiego. Jest zrostem dopełniaczy liczby pojedynczej od imienia Maria z członem - werder. Wyraz ten początkowo oznaczał wyspę, a później także ląd oddzielony tamą od wody i stał się dzielony tamą od określenia Żalw. Na mapie rękopiśmiennej Sędziwoja z Czechla z XV w są dwie nazwy: Quedzyn alias Marienwerder castrium et civitas (zamek i miasto)

Antoni Barganowski

**SKLEP
SPOŻYWCZO
-PRZEMYSŁOWY****MH**KWIDZYN
ul. Kamienna 15czynny
10.00 - 18.00

soboty

9.00 - 15.00

POLECA:

- art. papiernicze, odzież,
obuwie, galanterię, kasety
audio i video, porcelanę,
zabawki i inne
szczególnie polecamy duży
wybór zniczy nagrobkowych
po konkurencyjnych cenach
ZAPRASZAMY

**Autoryzowana Stacja
Obsługi Samochodów****"Grimex 3"****spółka cywilna**
ul. Krótka 2 w Kwidzynie

poleca usługi w zakresie:

- naprawy pojazdów osobowych i dostawczych produkcji krajowej i zagranicznej
- pełna diagnostyka pojazdów
- przeglądy techniczne
- przeglądy gwarancyjne fiata 126p. i Poloneza
- import w ciągu 7 dni wszelkich części do pojazdów zagranicznych
- sprzedaż i ładowanie akumulatorów
- sprzedaż części do pojazdów prod. krajowej
- sprzedaż ratalna od 1 listopada samochodów marki POLONEZ - CARO z silnikami zachodnimi bez dodatkowych kosztów.

**DOM
TOWAROWY**

KWIDZYN, ul. Braterstwa Narodów 44, tel. 24-55

czynny 10.00 - 18.00, w każdą sobotę 10.00 - 14.00

**OFERUJEMY SZEROKĄ GAMĘ WYKŁADZIN
KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH**

Na życzenie klienta zakupiony sprzęt dostarczamy do domu.

UWAGA: **W** soboty sprzedaż premiowa - przy zakupie powyżej 1 miliona uzyskasz bonifikatę w wysokości 50 tys. zł.**TO MIEJSCE
CZEKA
NA CIEBIE****World Computer Systems.****1000 Berlin 31,
tel 030/8535080 Babelsberger
str 6 fax 030/8542084**Autoryzowany punkt sprzedaży.
Kwidzyn ul. 11-go Listopada 24

Oferuje:

komputery: PC/AT 286, 386, 486
drukarki: OKI, STAR, EPSON, HP
serwis i części zamienne do komputerów
Komputery: Commodore C-64,
Amiga, Amiga 2000, joysticki i dyskiety

Baldram k / Kwidzyna

SCAN FARBA Lakiery, farby emulsyjne,
alchidowo - olejne, kwasoodporne
prod. zachodniej już od 20.000.**Ceny konkurencyjne**
Farby epoksydowe.

**GAZ W BUTLACH
DLA KAŻDEJ RODZINY**

**KORPORACJA
GAZOLINA
SPÓŁKA Z O. O.**

W KISIELICACH
- NAJTAŃSZY GAZ
- TERMINOWE

**I SYSTEMATYCZNE DOSTAWY
- INSTALACJE I AKCESORIA PO
KONKURENCYJNYCH CENACH
Z DOSTAWĄ DO DOMU**

**TELEFONY:
KISIELCE - 15
DZIERZGOŃ - 26-04
ZWIERZNO
GMINA
MARKUSY
TEL. W ELBLĄGU - 171-42**

PRZEGLĄD POMORSKI (111)

KWIDZYN • MALBORK • STAROGARD GD. • TCZEW

ABC wyborcy

WYBORCZE LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW

W Polsce Konstytucja przewiduje, że kandydatów na posłów i senatorów zgłaszają organizacje polityczne i społeczne oraz wyborcy (art.100). Rozwinięciem formuły konstytucyjnej jest ordynacja sejmowa (art. 63), głosząca, że prawo zgłaszania list kandydatów przysługuje wyborcom, partiom i organizacjom politycznym oraz organizacjom społecznym, tworzącym w tym celu krajowe lub lokalne "komitety wyborcze". Każdy komitet wyborczy może być reprezentowany przez jednego "męża zaufania" w obwodowej komisji wyborczej. Zgodnie z ordynacją do Sejmu wybiera się 391 posłów z okręgowych list kandydatów oraz 69 posłów z ogólnopolskich list kandydatów, powiązanych z okręgowymi listami kandydatów na posłów.

1. Listy okręgowe
Zgłoszenia listy okręgowej – do okręgowej komisji wyborczej dokonuje w zasadzie pełnomocnik komitetu wyborczego. Liczba zgłaszanych kandydatów na posłów nie może być mniejsza niż 3 kandydatów i przekraczać ogólnej liczby posłów wybieranych w danym okręgu. Skoro jednak liczba posłów wybieranych w okręgu nie może być mniejsza niż 7 posłów, oznacza to, że komitet wyborczy nie ma obowiązku wystawiania kandydatów do każdego mandatu. Zarówno to postanowienie, jak i zakaz zgłaszania kandydatów w liczbie większej od liczby mandatów do obsadzenia nie oznacza natomiast dla wyborcy ograniczenia w zakresie wyboru personalnego wśród kandydatów, gdyż zgodnie z ordynacją wyborczą podczas głosowania wskazać ma on tylko nazwisko jednego z kandydatów.

Nazwiska kandydatów na posłów na zgłoszonej liście umieszczone są w kolejności ustalonej przez zgłaszający komitet wyborczy. Rozwiązanie to ma w pewnym zakresie znaczenie dla przyznania mandatu wskazanemu przez wyborcę kandydatowi na posła.

Dla zgłoszenia okręgowej listy kandydatów na posłów nie jest jednak warunkiem wystarczającym podjęcie w tej kwestii stosownej uchwały przez powstały komitet wyborczy. Zgodnie bowiem z ordynacją okręgową lista kandydatów powinna być poparta osobistymi podpisami co najmniej 5.000 wyborców zamieszkających w danym okręgu wyborczym. Wyborca podpisujący poparcie zgłoszenia listy obok podpisu podać musi czytelnie swoje imię i nazwisko, adres zamieszkania i numer dowodu osobistego lub innego dokumentu umożliwiającego sprawdzenie jego tożsamości – co umożliwić ma weryfikację w razie uzasadnionych wątpliwości co do wiarygodności danych. Składanie podpisów powinno odbywać się wyłącznie na arkuszu wykazu podpisów zawierającym ozna-

czenie komitetu wyborczego i numer okręgu. Wyborca może udzielić pisemnego poparcia więcej niż jednej okręgowej liście kandydatów, w przeciwnym razie od tego co będzie zobowiązany uczynić w momencie głosowania, aby jego głos był ważny. Szeroki zakres poparcia wyborców daje komitetowi wyborczemu możliwość skorzystania z pewnych ułatwień natury organizacyjnej. Z ordynacji wynika, że jeżeli łączna liczba wyborców popierających okręgową listę zgłoszoną przez ten sam komitet wyborczy przekroczy 50.000 lub gdy dany komitet zarejestruje swoje listy w co najmniej pięciu okręgach wyborczych, to wówczas dla rejestracji list przez ten komitet w innych okręgach wystarcza – zamiast podpisów 5.000 wyborców w każdym z tych pozostałych okręgów – przedstawienie przez pełnomocnika komitetu wyborczego odpowiedniego zaświadczenia od Państwowej Komisji Wyborczej, w którym stwierdza się, iż w odniesieniu do list okręgowych zgłaszanych w imieniu tego komitetu wyborczego nie obowiązują już warunki wylegitymowania się wymagane dotąd liczbą podpisów popierających listę w okręgu. Wspomniane zaś 50.000 podpisów może być zebrane w jednym okręgu.

Po zarejestrowaniu wszystkich list w okręgu, okręgowa komisja wyborcza przeprowadza losowanie numerów przyznawanych zarejestrowanym listom, uwzględniając przy tym kolejność jednolitych w skali kraju numerów ustalonych wcześniej przez Państwową Komisję Wyborczą dla komitetów wyborczych zgłaszających kandydatów na posłów w więcej niż jednym okręgu. Także po zarejestrowaniu okręgowych list kandydatów na posłów pełnomocnicy zainteresowanych komitetów wyborczych mogą – w formie pisemnej – złożyć wobec okręgowej komisji wyborczej wspólne oświadczenie w sprawie sumowania głosów oddanych w okręgu na ich listy jako podstawy łącznego uczestniczenia tych list w podziale mandatów. Jest to tzw. blokowanie list kandydatów. Jeżeli w oświadczeniu nie zaznaczono inaczej, to mandaty przypadające łącznie zblokowanym listom przydzielane są proporcjonalnie do liczby głosów uzyskanych przez każdą z tych list.

2. Lista ogólnopolska.
Ogólnopolską listę kandydatów na posłów (nie ma takiej w wyborach do Senatu) zgłosić może do Państwowej Komisji Wyborczej – każdy z komitetów wyborczych, który zarejestrował okręgowe listy kandydatów w co najmniej 5 okręgach. Na ogólnopolskiej liście mogą figurować nazwiska kandydatów na posłów, którzy zarejestrowani zostali także na okręgowych listach danego komitetu wyborczego. Z uwagi na powyższe rozwiązanie nie istnieje potrze-

ba zbierania oddzielnych podpisów wyborców, popierających listę ogólnopolską komitetu wyborczego. Listy te, podobnie jak listy okręgowe mogą podlegać "blokowaniu". W praktyce dzięki ogólnopolskim listom do parlamentu mogą wejść wysokiej klasy specjaliści, których wiedza i fachowość są niezbędne danemu ugrupowaniu politycznemu czy społecznemu w pracach parlamentarnych.

Z ogólnopolskich list kandydatów wybiera się 69 posłów, zaś na zgłoszonej przez poszczególne komitety wyborcze takiej liście figurować musi co najmniej 35 kandydatów. Po zarejestrowaniu wszystkich ogólnopolskich list Państwowa Komisja Wyborcza publikuje m.in. informacje o nie więcej niż 70 kandydatach z każdej listy. Z ordynacji wynika bowiem, że liczba 69 mandatów do obsadzenia nie jest górną granicą dla liczby zgłaszanych kandydatów.

Po ogłoszeniu wstępnych wyników wyborów w okręgach Państwowa Komisja Wyborcza przystępuje do podziału 69 mandatów między ogólnopolskie listy. Otrzymują je te listy zgłoszone przez komitety wyborcze, które z list okręgowych uzyskały mandaty poselskie w co najmniej 5 okręgach lub których listy uzyskały w sumie co najmniej 5 procent wszystkich ważnie oddanych głosów we wszystkich okręgach wyborczych.

Mandaty – w liczbie 69 – rozdziela się pomiędzy poszczególne listy ogólnopolskie przy zastosowaniu dość skomplikowanej matematycznej metody Sainte - Legue. I tak sumę głosów oddanych na listy okręgowe danego komitetu wyborczego, który zarejestrował listę ogólnopolską dzieli się przez opracowane przez twórców metody, liczby. Gdy wiadomo już ile mandatów przypada na daną ogólnopolską listę, czyli po rozdzieleniu ich pomiędzy te listy, następuje ustalenie, kto zostanie posłem. Mandaty przypadające na daną listę ogólnopolską uzyskują kandydaci w kolejności umieszczenia ich nazwisk na liście – z pominięciem tych kandydatów, którzy uzyskali już mandaty poselskie w okręgach wyborczych.

W przypadku zblokowania list ogólnopolskich, przy ustalaniu podziału mandatów pomiędzy poszczególne listy ogólnopolskie – sumę głosów oddanych na listy okręgowe powiązane z poszczególnymi i zblokowanymi listami ogólnopolskimi uznaje się jako liczbę głosów oddanych na jedną listę. Po ustaleniu łącznej liczby mandatów przypadających listom zblokowanym, ich podział pomiędzy te listy dokonuje się również metodą Sainte - Lague.

Kazimierz Ickiewicz

KONTROWERSJE SZTUKA CZY KOMERCJA?

Już bodaj 150 lat temu kultura europejska zaczęła odczuwać pierwsze wstrząsy wewnętrzne. Feudalizm nieuchronnie odchodził w przeszłość, a wraz z nim utrwalone w wielowiekowej tradycji stosunki społeczne i - co za tym idzie - określony model kultury. Szlachta usunęła się w cień historii, a dynamiczny jak nigdy dotąd rozwój cywilizacji przeniósł całe społeczne życie z arystokratycznych dworów, do zatłoczonych miast, zamieszkiwanych przez rodzaje się dopiero grupy społeczne. Tradycyjna sztuka poszukiwała ucieczki do degeneracji w modernistycznym hasła "sztuki dla sztuki", czyli w zamknięciu artystów w enklawie elitarności. A bogate mieszczaństwo, podobnie jak cała biedna i ciemna masa plebejska pozostały w pewnej próżni kulturalnej, nie posiadając żadnych korzeni, żadnych punktów odniesienia dla swej tożsamości.

Tą próżnię szybko wypełnili ludzie miewiegi w artystycznym rzemiośle, to za bardzo dobrze umiający liczyć pieniądze. Zauważyli prostą prawidłowość, im łatwiejsza, prostsza i mniej absorbująca sztuka, tym więcej ludzi ją kupi. Co ze smakiem, gustem, wyobraźnią i kulturą odbiorców, tego już ci panowie nie brali i nie chcieli brać pod uwagę.

Narodziła się kultura masowa, zjawisko może nie tak zupełnie nowe, ale coraz bardziej zaciera granicę między sztuką i tandetą. W jaki sposób? Przeszyły się tutaj nowe dziedziny artystyczne jak choćby fotografia i film. Stosunkowo łatwe i nośne formy przekazu natychmiast zostały przechwycone przez producentów komercyjnych, czyli nastawionych raczej na zysk niż na jakość. Jednakże na początku łatwo było przeprowadzić podział sztuki na rzeczywisty szturm i rzemiosło komercyjne. Dopiero II wojna światowa ostatecznie rozmyła i zatarta tę granicę. Paradozem? Pozornie tak. Ale katastrofa wojenna spowodowała nieuchronnie i bezpowrotnie zniszczenia europejskiej kultury. Tej materialnej nie udało się całkowicie wymazać, ale ofiarą padła ta duchowa, tkwiąca w ludzkiej psychice. Pierwszodostępny to Albert Camus i Tadeusz Rózewicz.

Powojenne próby odrodzenia utraconych wartości zrodziły konieczne pytanie - komu sztuka ma służyć? Czy samej sobie, wąskiej elicie znawców

i koneserów, czy całym społeczeństwem, przez dziesięciolecia zaniedbywanym kulturalnie, karmionym tandetą, a jednak potrzebującym jakiegokolwiek katharsis w swej monotonnej egzystencji. Musialo dojść do kompromisu, przynajmniej częściowo. Pozostała pewna rezerwa sztuki elitarnie, nastawionej na wąskie grono odbiorców - intelektualistów i ta łatwiejsza sztuka, dla mas, ocierająca się niestety często o tandetę i zwykłą chałę.

Najbardziej reprezentatywnymi dziedzinami kultury masowej są chyba muzyka i film oraz częściowo literatura. Tu jednak rodzi się zasadniczy problem sposobu odróżnienia tego co jest jeszcze sztuką od tego, co już jej nie przypomina. Natrafiamy na postawy, bezkompromisowo tępiące pewne dziedziny współczesnej kultury, a reprezentujące stanowisko co najmniej zastanawiające. Otóż wszystko co przynosi zysk, stało się przez niektórych krytyków sztuki, szczególnie tych z "elitarnego" kręgu, niedoznawanie przekreślenie. Nikt bowiem nie neguje artystycznej wartości dzieł współczesnych muzyków klasycznych, filmów Bunuela, Felliniego, czy Bergmana lub utworów literackich z kręgu intelektualnego czy filozoficznego. Problem pojawia się, kiedy sięgamy po zupełnie nowe i czasem kontrowersyjne zjawiska.

Ileż dyskusji wywołał swego czasu jazz, z trudem torujący sobie drogę do świątyni sztuki. Jakie zacietrzewienie panuje obecnie, kiedy rock opowiaduje eter i rozbrzmiewa niemal wszędzie. Jak miadząca krytyka spotyka filmy z gatunku science - fiction, sensacyjne czy kung - fu. Jak odmawia się wartości książkom MacLeana, Ludluma czy Forsythe'a. I tylko dlatego, że przynoszą one zysk? Amerykańskie kino dla przykładu już dawno stosuje nieco inne kryteria, niż skostniał i zapiekł w swym konserwatywnym krytycy europejski. Aby dzieło filmowe nazwać sztuką, nie wystarczy włożyć w nie maksimum psychologicznych i filozoficznych tamtógów i alek oraz wzorczych postaw, szarpanych wątpliwościami wieloznacznej interpretacji. Film musi bowiem zadowolić każdego, w miarę możliwości, widza, musi także troszkę bawić, troszkę wzruszać, no a, co za tym idzie, pozwolić na odyskanie zainwestowanych pieniędzy.

Jarosław Dutko

BLUESFEST IN TCZEW 91

"BLUESFEST IN TCZEW 91" to nowy organizowany po raz pierwszy Festiwal Muzyki Bluesowej.

Odbydzie się on 18.10.91 o godz. 18.00 w Tczewskim Domu Kultury (ul. Kołłątaja 9). Podczas "Bluesfestu" zaprezentują się młode kapelle bluesowe zakwalifikowane przez kompetentne jury na podstawie wcześniej nadesłanej całej masy kaset z różnych stron Polski (m.in. Wrocław, Lublin, Łódź, Szczecin). Wystąpi: "WALL

STREET" z Grudziądza, "GOD SMILE" z Gdyni, "NO PROBLEM" z Pasłęki, "CROSSROADS" ze Świecia n/Wisłą i "ZURA AND SUSHY" z Lublina. Jako specjalny gość - gwiazda wieczoru zaproszony został zespół "BLUES66" z Warszawy, który występował na niemalże wszystkich imprezach bluesowych w kraju np. "Rawa Blues", "Zaczarowany Świat Harmonijki", "Muzyczny Camping" czy Klub Bluesowy Mud-

dy Watersa. Organizatorzy z TDK przewidują wielogodzinne bluesowe szaleństwo - tym bardziej, że planowane jest wspólne muzykowanie w jam session.

Potrzebujesz relaksu - zapewnij Ci to tylko blues.

Czekamy na Ciebie 18.10.1991 r. godz. 18.00 "BLUESFEST IN TCZEW"

Z braku miejsca felieton - Dzień z życia mężczyzny opublikujemy w następnym numerze, za co przepraszamy.

HURTOWNIA

ARTYKUŁÓW METALOWO - SANITARNYCH
TCZEW - GÓRKI, UL. 30 STYCZNIA 35

POLECA

1. Najtańsze w Polsce okna z PCV i drzwi balkonowe
2. Wagi dziecięce i uchyłne, koronie 20 i 30l
3. Górnopłuki, dolnopłuki i syfony w wyborze
4. Wanny 1.40, 1.50, 1.70, ziewozmywaki i brodziki
5. Muszle ustępowe, compacty, umywalki, postumenty i pisuary
6. Rury PCV i kształtki w pełnym wyborze
7. Bojler elektryczne 5, 10, 50, 80l
8. Bojler z węzownicą oraz grzałką
9. Rynny o 120, o 150 oraz rury spustowe
10. Siatka ogrodzeniowa - różne rozmiary
11. Nagrzewnice PG-4, PG-6, PG-10
12. Baterie, młotki, siekery

A TAKŻE

SKLEP BRANŻY METALOWO - SANITARNEJ
TCZEW - GÓRKI, UL. 30 STYCZNIA 35

POLECA

NAJTAŃSZY TOWAR BRANŻY
METALOWO - SANITARNEJ I ELEKTRYCZNEJ

oraz różnego rodzaju narzędzia,
wodomierze, zasuwki, zawory.

SKLEP BOGATO ZAOPATRZONY
SZEROKI WYBÓR TOWARU

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

HT

FIRMA HINC-TRADE
import - export
handel hurtowy

Tczew, ul. Polna 1, tel./fax 31-11-41

oferuje:

art. AGD - pralki, zamrażarki, pralko-suszarki, odkurzacze
i wiele innych artykułów renomowanych firm zachodnich

CZYNNE OD 8.00 DO 16.00

- buty (szeroka oferta)
- wykładziny PCV import (27 500 zł za m²)
- skarpety, rajstopy (duży wybór)
- bielizna osobista (dziecięca, męska, damska)
- konfekcja
- sprzęt sportowo-turystyczny duńskiej firmy HUMEL (obuwie, dresy, koszulki)
- PHILIPS (sprzęt AGD)

i wiele innych atrakcyjnych towarów

PPU PLASTMET S. C.

oferuje

KOSZULKI ELEKTROIZOLACYJNE

o różnych średnicach i grubościach ścianek
oraz dowolne profile z miękkiego PCV

Pszczółki, ul. Kościelna 9

Tel. Tczew, 31-63-79, 31-58-17

HURTOWNIA
MARGO

STAROGARD GD.
UL. ZIELONA 22
W ZAKŁ. DOSK. ZAWOD.
TEL. 230-58

oferuje

- pościel l. wełnianą (RFN) piękne wzory
- pokrowce (prześcieradła) na gumkach
- frotte w różnych kolorach
- bluzy, spodnie, spódnice firmy „Sprit”

AGRO MARKET

Starogard Gd., ul. Wodna 7, tel. 259-09

SEZONOWY PUNKT SPRZEDAŻY
czynny od 1 października

Drzew i krzewów owocowych
Drzew i krzewów ozdobnych

Przy większych zamówieniach możliwość
dostawy własnym transportem

W hurcie - CENY NIŻSZE - PROWIZJA

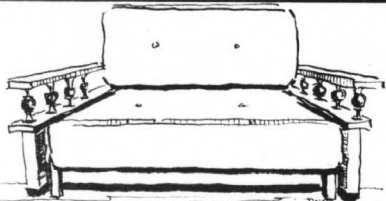
"TYLKO W SAMBORZE"

kupisz prawie wszystkie materiały
do budowy domu
oraz maszyny dziewiarskie,
overloki i stebnówki
firmy PFAFF
Przyjmujemy wykonawstwo
robót ogólnobudowlanych.

Adres: Tczew ul. 30 - Stycznia 44
tel. 31-17-24 tlx 51-21-24

BUDOMEX KAMROWSKI I SYNOWIE

oferuj

najlepszą - najładniejszą - najtańszą
TAPICERKĘ MEBLOWĄ

Szczególnie polecamy wersalki dwuosobowe i jednoosobowe.
ZAPRASZAMY DO SALONU WYSTAWOWEGO
Starogard Gd., ul. Lubichowska 156.

Punkt przyjmowania zleceń
ul. Kopernika 9/8

PRZEDSIĘBIORSTWO
USŁUGOWO
KOOPERACYJNE

Zbigniew Hartun 83-110 Tczew 2, ul. Gdańska 1,
skrytka poczt. 36, tel. 31-23-39, godz. 10.00 - 18.00

Oferujemy:

- markizy sklepowe i wystawowe
- żaluzje przeciwświatłowe (90 kolorów - szwedzkie)
- systemy alarmowe do mieszkań, domków oraz insygnacji
- montaż domofonów, wygłuszenie, zabezpieczenie,
- uszczelnianie wraz z tapicerskim obiciem drzwi
- systemy przeciwpożarowe
- drewniane drzwi harmonijkowe z szybką ornamentową

NAJNIŻSZE CENY W KRAJU
Przyjmę akwizytorów.

UWAGA !!!

Krawcy,
Kierownicy sklepów
Hurtownie

FIRMA PRODUKCYJNA **SCAMPI**

Malbork, ul. Wierzbowa 2, tel. 20.27
oferuje: dzianiny bawełniane, sprzedaż metrażu i
szerokiego asortymentu konfekcji na każdą figurę.
Zapraszamy do sklepu firmowego
w Malborku ul. Wałowa 18.

ODZIEŻOWA SPÓŁDZIELNIA PRACY

KOCIEWIAK

w Starogardzie Gd., ul. Paderewskiego 6

oferuje do sprzedaży hurtowej i detalicznej smokingi, ubrania męskie, spodnie

UWAGA KLIENCI !!!

W naszym sklepie firmowym przy ul. Paderewskiego 6

kupicie garnitury na wszelkie okazje już za 330 tys. zł.

ZAPRASZAMY OD 10.00 DO 17.00.

Astar

SALON PŁYTOWY
KWIDZYN,
ul. Tęczowa 1

TEGO JESZCZE NIE BYŁO!
Od teraz i tylko do końca października 10 % bonifikaty
na wszystkie płyty kompaktowe (ok. 500 tytułów)
NIE PRZEGAP TEJ OKAZJI

LOMBARD ELMIR

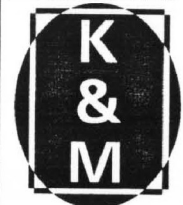
oferuje na
dogodnych warunkach

pożyczki pieniężne
pod zastaw
przedmiotów.

Zapraszamy
klientów
od poniedziałku (w) piątku
w godz. 12.00 - 17.00

Tczew,
ul. Okrzei 16
(ulica w dół od Pl. Wolności)
tel. 31-23-40

HURTOWNIA

Tczew,
ul. 1 Maja 4
(Dom Kultury
Kolejarza)

O F E R U J E

ARTYKUŁY
GOSPODARSTWA
DOMOWEGO
ARTYKUŁY
PAPIERNICZE
TAPICERKĘ
MEBLOWĄ NA
ZAMÓWIENIE
PAPIEROSY
- MARŻA 20 %
KONFEKCJA
DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY

TO MIEJSCE
CZEKA
NA CIEBIE

PROGRAM TVP

PIĄTEK 18.10

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Dobre przedszkole
09.35 Szkoła dla rodziców
10.00 "Bill Cosby show" - serial
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.30 "Chiny - krajoznawstwo i ludzie" - "Szanżanki dzień"
13.10 Muzeum XX wieku
13.35 Przesłanie z początku w szkole: film dokum.
14.10 Religie i Kościoły w Polsce - Kościół Ewangelicko - Reformowany
14.45 Być tutaj - Miec czy być?
15.10 Telewizja Edukacyjna zaprasza
15.30 Uniwersytet Nauuczycielski. Polacy 1980 - 1990
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla najmłodszych: Ciuchcia
17.05 Muzzy - język angielski (13)
17.15 Telexpress
17.35 Tele - audio - video
18.05 "Bill Cosby show" - serial
18.30 Raport - przegląd wydarzeń międzynarodowych
19.00 Reflex - prog. publicystyczny
19.15 Dobranoc: Bouli
19.30 Wiadomości
19.50 Wyborcze ABC
20.05 "Miasteczko Twin Peaks" (24) - serial sens. prod. USA
20.50 ABC ekonomii
21.00 Polskie ZOO - program satyryczny (powt.)
21.10 Zespół publicystyki "Zapis" przedstawia...
22.00 Studio wyborcze
23.10 Wiadomości wieczorne
23.30 Przesłanie Herberta: "Pan Cogio - Powrót"
23.35 Trzy dekady rocka w Polsce (4)
00.35 Jutro w programie
00.40 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 Rano
08.10 "Lucky Luke" - serial anim.
08.35 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryncie" serial TP
09.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (33) - kurs dla średnio zaawansowanych
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial obcy. prod. USA
17.05 Archiwum Neptuna: Bałtycka Atlantyda
17.30 - 21.00 Programy regionalne w tym o 18.30 Lokalne programy wyborcze
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 Lepiej późno niż wcale - magazyn relacyjny
22.00 "Przygody dobrego wojaka Szwajka" (2) - serial austr.
23.00 Lepiej późno niż wcale (2)
24.00 Panorama
00.05 - Lepiej późno niż wcale (3)

SOBOTA 19.10

PROGRAM 1

07.30 Program dnia
07.35 "Wszystko o dziale"
08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Rynek - agro"
08.40 "Na zdrowie!"
09.00 "Ziaro" prog. red. katolic.
09.25 "5-10-15"
10.30 Język angielski dla dzieci (14)
10.35 "Wojownicze żółwie Ninja" - serial prod. USA
10.55 Wojskowa Akademia Techniczna - prog. publicystyczny
11.20 "Szkoła pod zagłami"
11.50 Wiadomości
12.00 Wędrowni dalekie i bliskie
12.40 "My i świat"
13.00 "Polowania na zieloną mambe" - film prod. franc.
13.00 "Barque sacree" - przedstawienie baletowo - pantomimiczne
14.00 Walt Disney przedstawia
15.15 Z archiwum Teatru Telewizji (1973) Bertold Brecht "Kariéra Artura Ui"
17.00 "Polska z oddali" - Jan Nowak Jeżorański
17.15 Telexpress
17.35 "Buik"
18.05 Czy wiesz co jesz?
18.20 "Detektyw w sutannie" - serial prod. USA
19.15 Dobranoc "Domel"
19.30 Wiadomości
20.00 "Polskie ZOO"
20.15 "Kretki sroby" - film fab. prod. USA
21.35 Sportowa Sobota
22.00 Studio wyborcze
23.10 Wiadomości wieczorne
23.30 Przesłanie Herberta "Do Ryszarda Krynickiego - list" - recytuje S. Brejdygant
23.35 "Lowca" - film sens. USA

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Pryskop" - mag. wojskowy
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 "Mag. Telewizji Śniadaniowej"
09.30 "Klasyfikacja polskie"
10.00 CNN - Headline News
10.10 Mag. Telewizji Śniadaniowej
10.40 "Tacy sami" - program w języku migowym
11.00 Polska Kronika Filmowa
11.10 Akademia Polskiego Filmu "Zimowy zmierzch"
13.00 Zwierzęta świata (5) - film dok. prod. ang.
13.20 "Klub Yuppies"
14.00 "Videojunior"
14.30 "Ekspres reporterów"
15.00 Program dnia
15.05 "Wielka gra" - teleturniej
16.05 "6 z 49" - teleturniej
16.30 Panorama
16.40 "Pan zwał milordzie!" - serial prod. angielskiej
17.30 "Jetonowie" - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 Lokalny program wyborczy
19.00 "Camera 2" - mag. muzycz.
19.30 "Caleja 30 milionów" - ple-nier w Białowieży
20.00 Chopin w barwach jesieni - Festiwal Chopinowski w Antoninie
20.40 "Vademecum teatromana" - Teatr Stary w Krakowie

21.00 Panorama
21.20 "Słowo na niedzielę"
21.25 "Bez znieczulenia" - program Wiesława Walendziaka
21.45 "Kennedy" (7) - serial USA
22.45 Klub rockowy "Dwójki"
24.00 Panorama
00.05 Klub rockowy "Dwójki"

NIEDZIELA 20.10

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 "Tydzień"
09.00 "Telecrank"
10.00 Język angielski dla dzieci (15)
10.05 "Dzieci z Bullerbyn" (7 - ost.) - serial prod. szwedzkiej
10.30 "Al-Kibla - kierunek na Mekkę" (6) serial prod. hiszpańskiej
11.00 "Notowania, czyli co się optaca rolnikami"
11.25 Telewizyjny Koncert Zyczeń
11.55 "Arnie świata - pokojowe misie" - mag. publicystyczny
12.20 "Tęczywo music-box" - spektakl aktorów ang.
13.05 Magazyn "Morze"
13.25 "Dzieje kultury polskiej" - "Jagellonowie" (2) - film dok. Andrzeja Sapji
14.30 "Pieprz i wanilia - w krainach zielonego smoka i śpiewających syren"
15.10 "Telewizyjny"
15.30 Telewizyjny Teatr Romantyczny - Friedrich Dornemann "Herkules i stajnie Augiasza"
17.00 "Na cenzurowanym", cz.1
17.15 Telexpress
17.35 "Na cenzurowanym", cz.2
18.10 "Synowie i córki" (3) - serial prod. USA
19.00 Walt Disney przedstawia
19.30 Wiadomości
20.05 "Uśmiechy szczęścia" (6-ost.) - serial prod. USA
21.50 Sportowa Niedziela
21.50 "7 dni - świat"
21.45 Raport o stanie kultury
22.00 Studio wyborcze
23.10 Wiadomości wieczorne
23.30 Przesłanie Herberta "17 ix. - Józefowi Czapkiemu" - recytuje Stanisław Brejdygant

PROGRAM 2

07.30 "Przegląd tygodnia"
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 Film dla niesłyszących: "Uśmiechy szczęścia" (6-ost.) - serial prod. USA
09.45 Program dnia
10.00 CNN - Headline News
10.10 "Magazyn przechodnia"
10.20 Program lokalny
11.30 Podróż w czasie i przestrzeni: (4) - serial dok. prod. ang.
12.15 "Zwierzęta wokół nas" - "Podaj łapę"
12.30 Express Dimanche
12.45 Jazz w "Remonce"
13.05 "100 pytań do..."
13.50 "Przeźródło do znanego..." - program Waldemara Malickiego
14.10 Kino familijne: "Daktari" (8) - serial prod. USA
15.00 Gość "Dwójki"
15.10 Polacy - "Ochorowicz" - film dok. Janusza Siki
15.50 "Mini lista przebojów" - parodia znanych wykonawców muzyki rozrywkowej w wykonaniu dzieci
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Rebusy" - teleturniej
17.00 Studio sport
18.00 "Biżuteria świata"
19.00 "Wydarzenie tygodnia"
19.30 Wielkie soprany w termach Caracalli
21.00 Panorama
21.20 "Skandal w miasteczku"

- film fab. prod. USA
22.55 "Okolicie jazzu" cz.2
24.00 Panorama

PONIEDZIAŁEK 21.10

PROGRAM 1

13.25 Wiadomości
13.35 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
13.35 Język francuski (7) impreza francuskie
14.15 Język niemiecki (8) impreza niemieckie
14.50 Język angielski (8) impreza angielskie
15.30 Uniwersytet Nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Luz" - program nastolatków
17.15 Telexpress
17.35 "Rokendroier" - prog. poświęcony polskiej muzyce rockowej
18.00 Sportowy hit
18.10 "Kraje, narody, wydarzenia"
18.50 "Alf" - serial prod. USA
19.15 Dobranoc "Reksio"
19.30 Wiadomości
20.05 Telemagazyn - Alexandre Dumas "Kean" (2)
21.50 "ABC ekonomii"
22.00 Studio wyborcze
23.05 Wiadomości wieczorne
23.25 Przesłanie Herberta
23.35 BBC - World Service

PROGRAM 2

16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial USA
17.05 Magazyn piłkarski "Cel"
17.35 "Lekarski człowiek" (7) - serial prod. ang.
18.00 Program lokalny
18.30 Lokalny program wyborczy
19.00 "Ojczyzna - polszczyzna"
19.20 Zapraszamy do "Dwójki"
19.30 Język niemiecki (4)
20.00 "Sąsiedzi"
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 Z dzieł parlamentaryzmu
21.50 "Marie w błękitnym mundurze" - serial prod. franc.
23.10 "Ekstra" (4) - film prod. ang.
24.00 Panorama

WTOREK 22.10

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Głowa do góry" - prog. dok. kobiet na urlopek wychowawczych
10.00 "Dynastia" - serial prod. USA
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.30 "Świat chemii" - serial dok. prod. USA
13.00 Fizyka - podstawy teorii kinetyczno - molekularnej
13.30 Chemia - tenki, wodorotlenki, kwasy
14.00 Przybysze z Matplanety - Drugie dnie z ryb
14.30 Przygody kapitana Remo
14.45 "Świadczenie przesłone" - "Zaczarowane wrzeciono"
15.00 Koloryte ziemiany
15.15 Sezam - magazyn popularnonaukowy
15.45 Klub Midi
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Tik - Tak" oraz film "Bamse - najmlodszy niedźwiadek na świecie" - serial prod. szwedzkiej
17.05 Język angielski dla dzieci (16)
17.15 Telexpress
17.30 "Listy o gospodarce"
18.00 "Piłkarska kadra czeka"
18.10 "W Sejmie i Senacie"
18.30 "Krótki Bugs przedstawia"

18.55 Wywiad tygodnia
19.15 Dobranoc "Pif i Herkules"
19.30 Wiadomości
20.05 "Cesarzkie połowanie" - film fab. prod. radzieckiej
21.55 "ABC ekonomii"
22.00 Studio wyborcze
23.05 Wiadomości wieczorne
23.30 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.10 "Denver - ostatni dinozaur" - serial animowany
08.35 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryncie" - serial TP
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język francuski (4)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial USA
17.05 Przegląd Kronik Filmowych
17.35 "Pod wspólnym dachem" - serial prod. francuskiej
18.00 Program lokalny
18.30 Lokalny Program Wyborczy
19.00 "Ciebie, Boga, wysławiamy..."
19.30 Język angielski (4)
20.00 "Kulisy" - "Tallin - wrzesień '91" - reportaż o Estonii
20.30 "Mistrzowie współczesnego kina" - Henryk Kuźniak
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Obrazy z seradziego" - reportaż
22.00 "Lorca - śmierć poety" (4) - "Rozdarcie"
23.00 "Non stop kolor" - magazyn
24.00 Panorama

ŚRODA 23.10

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Głowa do góry" - prog. dok. kobiet na urlopek wychowawczych
10.00 "Dynastia" - serial prod. USA
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.30 "De Gaulle - ciągłe wyzwanie" (6) - serial prod. franc.
13.35 ... swego nie znacze - katalog zabytków
13.45 Spotkanie z literaturą
14.15 "Okno na szafot" - film dokumentalny
14.35 Spotkanie z literaturą
15.00 Wielkie spory Polaków - prawda o Lenino
15.30 Uniwersytet Nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Kino nastolatków: Wychowawca (8) - serial prod. USA
16.40 "Sami o sobie" - mag. nastolatków
17.15 Telexpress
17.35 "Kinomania" - program Krzysztofa Gostkowskiego
18.00 Klinika zdrowego człowieka
18.20 "Polska z oddali" - Jan Nowak Jeżorański
18.30 "Encyklopedia II wojny światowej"
19.00 "Zielona linia" - program redakcji rolnej
19.15 "Opowieści Wełniarka"
19.30 Wiadomości
19.50 Wyborcze ABC
20.05 "Dynastia" - serial prod. USA
21.00 "ABC ekonomii"
21.05 Spotkanie z Rzecznikiem Praw Obywatelskich - prof. Ewą Letowska
21.20 Studio sport
22.00 Studio wyborcze
23.05 Wiadomości wieczorne
23.30 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.10 "Ulises 31" - serial prod. franc.
08.35 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryncie" - serial TP
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język niemiecki (4)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial USA
17.05 "Meandry architektury"
17.35 "M.A.S.H." - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 Lokalny program wyborczy
19.00 "Sens filmowy" - program Ewy Banaszkiewicz
19.30 Język angielski (34)
20.00 Nagrody brytyjskiego przemysłu muzycznego (2)
21.00 Panorama
21.20 "Zęgnaj Moskwo" - film fab. prod. włoskiej
23.00 Sport
23.10 Stan krytyczny
24.00 Panorama

CZWARTEK 24.10

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Przyjemne z pożytecznym"
10.00 "Wysokie napięcie" (7) - serial
11.30 "Po szkodzięciach" - mag. dla wszystkich
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.35 "Dziś przed nami roztecze" - film dok.
13.45 "Zraniona planeta" - film prod. węgier.
14.10 Mieszkańcy w Polsce - w Wielkopolsce
14.40 Zwierzęta świata (6) - "Pałacy problem - Amazonia", cz. 2
15.15 "Symbiosa" - film przyrodniczy Jana Walczaka
15.30 Przędz lądy i morza
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla młodych widzów - Kwant
17.15 Telexpress
17.30 "Telemuzak" - mag. muzyki rozrywkowej
18.10 Laboratorium - mikroskopy
18.30 Podróż do Polski - reportaż
18.50 Magazyn katolicki
19.15 "Dzienne przygody Koziołka Matołka"
19.30 Wiadomości
20.05 Studio wyborcze
21.10 "Wysokie napięcie" (7)
22.40 "Ręczę"
23.05 Wiadomości wieczorne
23.30 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.10 "Lebski Harry" - serial USA
08.35 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryncie" - serial TP
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (4)
10.35 Język francuski (4)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial USA
17.05 Dzień ONZ
17.35 "Cudowne lata" (51) - serial
18.00 Program lokalny
18.30 Lokalny program wyborczy
19.00 Dzień ONZ
19.20 Jazz Jamboore 91 - transmisja koncertu inauguracyjnego
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 Dzień ONZ
23.00 Jazz Jamboore 91
24.00 Panorama

Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie

MULIMIX

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

Biuro spółki i sprzedaż hurtowa
Tczew, ul. Rybacka 11, tel 31-39-15 i tel./fax 31-39-86

Sprzedaż detaliczna

Tczew, Pl. Wolności 17, tel. 31-20-48

Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1

Malbork, ul. Stenkiewicza 4

KUPUJ U NAS!

NAJLEPSZA ELEKTRONIKA NA RĄTY!

CZĘKA NA CIEBIE

T CZEW - MALBORK - OSTRODA - BRANIEWO - GDANSK - GDYNA - OLSZTYN - SŁUPSK - MORĄG - MRĄGOWO - KĘTRZYN
SŁAWNO - WALCZ - PYRZYCE - BARTOSZYCE - CHOJNICE - LIDZBARK WARMINSKI - ILAWA - CZŁUCHOW - ELBLĄG - KWIDZYN

PIĄTEK 18.10

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King (Prince) 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV Yo! Raps Today 19.30 Dial MTV - Simone 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies - Pip Dann 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

07.50 Trick 7 - serial rys. 08.35 Mister Ed - serial 09.05 Die Baeren sind los - serial 09.30 Agentur Maxwell - serial 10.25 Tysiąc mil kurzu - serial 11.15 Chaos hoch zehn - serial 11.40 Barney Miller - serial 12.05 Caudfield's Witwen - serial 13.00 Perry Mason - serial 14.00 Trick 7 - serial rys. 15.00 Sześćdziesiąt dni - serial 16.30 Wielkiemu 16.40 Hart aber herzlich - serial 17.30 Trick 7 - serial rys. 19.25 Bill Cosby Show 19.50 Wokół Hollywood - mag. 20.00 Wiadomości 20.15 Przede wszystkim ferie - kom. RFN 22.20 Ulice San Francisco - serial 23.15 Feuerkæfer - horror USA 01.00 Wiadomości 01.10 M.A.S.H. - serial 01.35 Hawk - serial 02.20 Wiadomości 02.30 W każdym porcie narzeczona - film fab. USA 04.00 Mandragora - film RFN

RTL PLUS

09.00 Wyciąg ze śmiercią - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Anioł powraca - serial 11.00 Showlady 11.30 Dzika róża - serial 12.10 Ihr Auftritt Al Mundy - serial 13.00 Wiadomości 13.05 Der Hammer - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - serial 18.00 Dzika róża - serial 18.45 Aktualności 19.15 Eszkadra 214 nad Pacyfikiem - serial 20.15 Airwolf - serial 21.10 Twin Peaks - serial 22.05 Gwiżdżek - mag. piłkarski 23.00 Tutti Frutti - show 23.50 Aktualności 00.00 Megavixens - erotyk USA 01.20 Die valachi Papiere - thriller 03.20 Gier - archiwalny film USA (1923)

SCREENSPORT

07.00 Eurobics 07.30 Golf 08.30 Football amerykański 09.30 Eurobics 10.00 Supercross w Las Vegas 11.00 Jędrzejewski 12.00 Golf 13.00 Formula 3000 - wyciągi we Francji 14.00 Wyciągi prototypów - mistrzostwa Japonii 14.30 Golf 17.00 Jędrzejewski - US Grand Prix 18.00 Wyciągi ciężarów w Japonii 19.00 Windsurfing 19.30 Sport Special 20.00 Go - mag. sportów motorowych 21.00 Golf 21.30 Rugby - Pu-

char Świata - zapowiedź ćwierćfinałów 22.30 Boks 23.30 Baseball

SOBOTA 19.10

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.00 The Big Picture - Ray Cokes 11.30 MTV's US Top 20 Video Countdown 13.30 XPO - Sonya Saul 14.00 VJ Ray Cokes 18.00 Tydzień w rocku 18.30 The Big Picture - Ray Cokes 19.00 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 21.00 Saturday Night Live 22.00 Party Zone - Simone 00.30 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.00 Muppet Show 08.50 Mein lieber Biber - serial 09.15 Mork von Ork - serial 09.45 Barney Miller - serial 10.10 Bill Cosby Show 10.40 M.A.S.H. - serial 11.10 Hardcastle and McCormick - serial 12.00 Przede wszystkim ferie - kom. RFN 13.50 W świecie dzikich zwierząt - serial przyrod. 14.50 Tiersch prominent 15.00 W każdym porcie narzeczona - kom. USA 16.30 Ein gesegnetes Team - serial 17.25 Wiadomości 17.35 El Khobar - przygod. film USA 19.30 Bill Cosby Show 20.00 Wiadomości 20.15 Zagrywać dwoma asami - sens. film w. USA 22.25 Melodia śmierci - przygod. film w. 01.05 Ulice San Francisco - serial 02.00 Wiadomości 02.10 M.A.S.H. - serial 02.35 Feuerkæfer - horror USA 04.15 Wiadomości 04.25 Perry Mason - serial

RTL PLUS

08.00 Konfetti - prog. dla dzieci 09.20 Klack - dziecięc. show 10.05 Jetsons - kreskówki 10.30 Mr. T. 11.00 Marvel Universum - serial 12.05 Captain N - serial 12.35 He Man - serial 13.05 Teenage Mutant Hero Turtles - serial 13.30 Super Mario Brothers - serial 14.00 Ragazzi - mag. młodzieżowy 14.40 Kats and Dog - serial 15.05 Dakitari - serial 16.05 Autostrada do nieba - serial 17.00 Der Preis ist heiss - quiz 17.45 Cudowne lata - serial 18.10 Nowości kana 18.45 Aktualności 19.20 Houston Knights - serial 20.15 Wielebny zawsze żyj - kom. RFN 22.00 Dall-As - magazyn 23.00 Emanuela - erot. film w.

SCREENSPORT

07.00 Windsurfing 07.30 Golf 08.30 Sport Special 09.00 Rugby - Puchar Świata 10.00 Formula 3 - mistrzostwa Anglii 10.30 Sporty motorowe w Niemczech 11.30 Argentynska piłka nożna 12.30 Rugby - Puchar Świata (ćwierćfinał) 16.40 Golf 18.30 PRO Superbike 19.00 Sporty motorowe 20.00 Zawody boks angielski 21.00 Golf 21.30 Rugby - Puchar Świata 22.30 Football amerykański - mecz Notre Dame - Air Force

NIEDZIELA 20.10

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.30 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 13.30 XPO 14.00 The Big Picture - Ray Cokes 14.30 VJ Ray Cokes 18.30 Tydzień w rocku 19.00 MTV's US Top 20 Video Countdown 21.00 120 minut - Paul King 23.00 XPO - Sonya Saul 23.30 Headbangers Ball 01.30 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.40 Richmond Hill - serial 09.35 Der Magier - serial 10.30 Tysiąc mil kurzu - serial 11.20 Ein Grieche erobert Chicago - serial 11.45 Bill Cosby Show 12.10 Hart aber herzlich - serial 13.00 Perry Mason i hotel strachu - krym. USA 22.20 Ulice San Francisco - serial 23.20 Ja, sędzia - krym. USA 01.10 Wiadomości 01.20 Cudowna kara Harry'ego - serial 01.45 FBI - serial 02.35 Wiadomości 02.45 Melodia śmierci - przygod. film w.

08.05 Muppet Show 08.35 Tańcz ze mną - film fab. USA 10.30 Bill Cosby Show 11.00 M.A.S.H. - serial 11.30 Ein gesegnetes Team - serial 12.20 W świecie dzikich zwierząt - serial przyrod. 13.15 Ten mężczyzna jest zbyt biały - western USA 14.40 El Khobar - przygod. film USA 16.35 Hardcastle and McCormick - serial 17.35 Wiadomości 17.45 Zwei tolle Kæfer raumen auf - sens. film RFN 19.25 Bill Cosby Show 19.50 Wokół Hollywood - mag. 20.15 Perry Mason i hotel strachu - krym. USA 22.20 Ulice San Francisco - serial 23.20 Ja, sędzia - krym. USA 01.10 Wiadomości 01.20 Cudowna kara Harry'ego - serial 01.45 FBI - serial 02.35 Wiadomości 02.45 Melodia śmierci - przygod. film w.

RTL PLUS

08.00 Li-La-Launebaer - prog. dla dzieci 09.30 Snoopy - rys. film USA 11.00 Tydzień z Greenem Muellerem Gerbes - magazyn 12.10 PS Giganten 12.35 Dom duchów w Waterloo 13.00 Mój ojciec jest pozamiński - serial 14.30 Rodzina Munsterów - serial 14.00 Ultraman - serial 14.20 Adam 12 - serial 14.45 Doniesienia polycyjni - serial 15.10 Film dla młodzieży 16.45 Peters Muschelrevue 17.50 Ondynator der Westphal - serial 18.45 Aktualności 19.10 Dzień jak żaden inny - quiz podróżniczy 20.15 Tommy i doktor - film USA 21.50 Spiegiel TV 23.30 Schloss Pompon Rouge - serial 23.00 Playboy Late Night 00.00 Mad Mission IV - sens. film Hong-kong

SCREENSPORT

07.00 Wyciągi ciężarów w Japonii 08.00 Golf 08.30 Jędrzejewski 09.00 Rugby - Puchar Świata (ćwierćfinał) 10.00 Amerykański football: mecz Notre Dame - Air Force 12.00 Wyciągi samochodowe terenowych 12.30 Rugby - Puchar Świata (ćwierćfinał) 14.45 Rugby - Puchar Świata (ćwierćfinał) 16.40 Golf 18.30 Sporty motorowe w Anglii 19.00 Baseball 21.00 Golf 21.30 Rugby - Puchar Świata 22.30 Wyciągi samochodowe serii Indy Car

PONIEDZIAŁEK 21.10

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King (Prince) 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies - Pip Dann 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Simone 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies - Pip Dann 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.40 Richmond Hill - serial 09.35 Der Magier - serial 10.30 Tysiąc mil kurzu - serial 11.20 Ein Grieche erobert Chicago - serial 11.45 Bill Cosby Show 12.10 Hart aber herzlich - serial 13.00 Perry Mason i hotel strachu - krym. USA 22.20 Ulice San Francisco - serial 23.20 Ja, sędzia - krym. USA 01.10 Wiadomości 01.20 Cudowna kara Harry'ego - serial 01.45 FBI - serial 02.35 Wiadomości 02.45 Melodia śmierci - przygod. film w.

mości 20.15 Das kann doch unseren Willi nicht erschuettern - film RFN 21.50 Marken Masters - quiz 22.10 Der Nachtfalke - serial 23.10 Hollywood Hot Pools - kom. USA 00.55 Wiadomości 01.05 Ulice San Francisco - serial 01.55 Wiadomości 02.05 Der Heil - film fab. RFN 03.45 Wiadomości 03.55 Hitchhiker - serial 04.20 Tańcz ze mną - film fab. USA

RTL PLUS

09.00 Wyciąg ze śmiercią - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Anioł powraca - serial 11.00 Showlady 11.30 Dzika róża - serial 12.10 Ihr Auftritt Al Mundy 13.00 Wiadomości 13.05 Der Hammer - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - quiz 18.00 Dzika róża - serial 18.45 Aktualności 19.15 Das A-Team - serial 20.15 Szef - serial 21.15 Mein Geist will immer nur das Eine - film fab. USA 22.50 Magazyn kulturalny 23.20 Magazyn dla męczyżyn 23.50 Aktualności 00.00 Parasiten Moerder - horror kanad. 01.20 Werwolf - serial

SCREENSPORT

07.00 Eurobics 07.30 Amerykański football - German Bowl 08.30 Formula 3000 - wyciągi we Francji 09.30 Eurobics 10.00 Rugby - Puchar Świata 11.00 Amerykański football: mecz Notre Dame - Air Force 13.00 Wyciągi ciężarów w Japonii 14.00 Wyciągi samochodowe w USA 15.00 Jędrzejewski - zawody US Grand Prix w skokach 16.00 Windsurfing 16.30 Sport Special 17.00 Go - mag. sportów motorowych 18.00 Baseball 20.00 Formula 3 - mistrzostwa Anglii 20.30 Boks 21.30 Rugby - Puchar Świata 22.30 Golf 23.30 Hiszpańskie gole

WTOREK 22.10

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King (Prince) 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies - Pip Dann 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Simone 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies - Pip Dann 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.40 Automan - serial 09.35 Shane - serial 10.35 Tysiąc mil kurzu - serial 11.25 Chaos hoch zehn - serial 12.15 Ein Colt fuer alle Faelle - serial 13.05 Zwei tolle Kæfer raumen auf - sens. film RFN 14.45 Trick 7 - serial rys. 15.40 Tajemnica Delphin - serial 16.35 Chaos hoch zehn - serial 17.10 Tenis, uderzenie i kanony - serial 18.00 Trick 7 - serial rys. 19.50 Wokół Hollywood - magazyn 20.15 Sheena - przygod. film USA 22.30 The Fog - horror USA 00.05 FBI - serial 01.00 Wiadomości 01.10 Hollywood Hot Pools - kom. USA 02.55 Wiadomości 03.05 Unwahrscheinliche Geschichten - serial

RTL PLUS

09.00 Wyciąg ze śmiercią - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Anioł powraca - serial 11.00 Showlady 11.30 Dzika róża - serial 12.10 Ihr Auftritt Al Mundy - serial 13.00 Wiadomości 13.05 Der Hammer - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - quiz 18.00 Dzika róża - serial 18.45 Aktualności 19.15 Powrót do przeszłości - serial 20.15 Melodie ludowe 21.15 Piosenki dla wesołych ludzi 22.10 Stern 22.50 Weber von Sinnen 23.25 Benny Hill Show 23.50 Aktualności 00.00 Tunnel der lebenden Leichen - horror ang.

09.00 Wyciąg ze śmiercią - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Anioł powraca - serial 11.00 Showlady 11.30 Dzika róża - serial 12.10 Ihr Auftritt Al Mundy - serial 13.00 Wiadomości 13.05 Der Hammer - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - quiz 18.00 Dzika róża - serial 18.45 Aktualności 19.15 Knight Rider - serial 20.15 B.L. Stryker: Diebstahl im Grand Hotel - krym. USA 22.00 Eksplosiv - magazyn 22.50 Capital News - serial 23.50 Aktualności 00.00 Rabid - horror kanad.

SCREENSPORT

07.00 Eurobics 07.30 Wyciągi samochodowe w USA 08.00 Rugby 08.30 Eurobics 10.00 Rugby - Puchar Świata 11.00 Baseball 13.00 Sporty motorowe 14.00 Golf 15.00 Jędrzejewski 15.30 Formula 3 - mistrzostwa Anglii 16.00 Boks 17.00 Supercross w USA 18.00 Hiszpańskie gole 18.30 Sporty wodne 19.00 Kregle 20.00 Wyciągi samochodowe w USA 21.00 Zawody boks 23.00 Bilard

ŚRODA 23.10

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King (Stevie Wonder) 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies - Pip Dann 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! Raps Today 19.30 Dial MTV - Simone 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies - Pip Dann 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

07.20 Trick 7 - serial rys. 08.10 Tajemnica Delphin - serial 09.05 Dom w Eaton Place - serial 10.00 Tysiąc mil kurzu - serial 10.50 Chaos hoch zehn - serial 11.15 Ein Grieche erobert Chicago - serial 11.40 Tenis, uderzenie i kanony - serial 12.35 Sheena - przygod. film USA 14.35 Trick 7 - serial rys. 15.30 Mister Ed - serial 16.35 Chaos hoch zehn - serial 17.10 Agentka z sercem - serial 18.00 Trick 7 - serial rys. 19.50 Wokół Hollywood - magazyn 20.00 Wiadomości 20.15 Sie kamen nach Cordura - western USA 22.20 Hawk - serial 23.15 Frisch, fromm, frohlich, frei - erotyk RFN 01.05 Spenser - serial 01.50 Wiadomości 02.00 Mgła - horror USA 03.30 Wiadomości 03.40 Unwahrscheinliche Geschichten - serial

RTL PLUS

09.00 Wyciąg ze śmiercią - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Anioł powraca - serial 11.00 Showlady 11.30 Dzika róża - serial 12.10 Ihr Auftritt Al Mundy - serial 13.00 Wiadomości 13.05 Der Hammer - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - quiz 18.00 Dzika róża - serial 18.45 Aktualności 19.15 Mini Playball Show 21.15 Ein Schloss am Woerter See - serial 22.20 Film fabularny 00.00 Der nackte Wahnsinn - thriller USA

SCREENSPORT

07.00 Eurobics 07.30 Sporty wodne 08.00 Hiszpańskie gole 08.30 Golf 09.30 Eurobics 10.00 Kregle 11.00 Bilard 13.00 Go - mag. sportów motorowych 14.00 Rugby we Francji 15.00 Wyciągi samochodowe w USA 16.00 Football amerykański 17.00 Tenis ziemny - turniej w Lyonie 18.00 Baseball 20.00 Wyciągi samochodowe w San Diego 21.00 Wyciągi prototypów - mistrzostwa Japonii 21.30 Rugby - Puchar Świata 22.40 Golf

CZWARTEK 24.10

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King (Stevie Wonder) 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies - Pip Dann 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! Raps Today 19.30 Dial MTV - Simone 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies - Pip Dann 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

07.45 Trick 7 - serial rys. 08.35 Mister Ed - serial 09.05 Mój przyjaciel Ben - serial 09.30 Waltonowie - serial 10.25 Tysiąc mil kurzu - serial 11.15 Chaos hoch zehn - serial 11.40 Alice - serial 12.05 Agentka z sercem - serial 12.55 Ihr sehr Ergebener - film fab. USA 14.45 Trick 7 - serial rys. 15.40 Mister Ed - serial 16.05 Die Baeren sind los - serial 16.35 Chaos hoch zehn - serial 17.00 Wiadomości 17.10 Caudfield's Witwen - serial 18.00 Trick 7 - serial rys. 19.50 Wokół Hollywood - magazyn 20.00 Wiadomości 20.15 Sie kamen nach Cordura - western USA 22.20 Hawk - serial 23.15 Frisch, fromm, frohlich, frei - erotyk RFN 01.05 Spenser - serial 01.50 Wiadomości 02.00 Mgła - horror USA 03.30 Wiadomości 03.40 Unwahrscheinliche Geschichten - serial

RTL PLUS

09.00 Wyciąg ze śmiercią - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Anioł powraca - serial 11.00 Showlady 11.30 Dzika róża - serial 12.10 Ihr Auftritt Al Mundy - serial 13.00 Wiadomości 13.05 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - quiz 18.00 Dzika róża - serial 18.45 Aktualności 19.15 Mini Playball Show 21.15 Ein Schloss am Woerter See - serial 22.20 Film fabularny 00.00 Der nackte Wahnsinn - thriller USA

SCREENSPORT

07.00 Eurobics 07.30 Kregle 08.30 Jędrzejewski - US Grand Prix w skokach 09.30 Eurobics 10.00 Rugby - Puchar Świata 11.00 Baseball 13.00 Wyciągi samochodowe w USA 14.00 Tenis ziemny - turniej w Lyonie (półfinał) 15.00 Golf 17.00 Tenis ziemny - turniej w Lyonie (półfinał) 18.00 Baseball 20.00 Formula 1 - Grand Prix Japonii 21.00 Hiszpańskie piłka nożna: mecz Real Madryt - Barcelona i Owyfódo - Atletico Madryt 22.30 Golf 23.30 Żużel - liga angielska

KWADROTEX

PRZEDSIĘBIORSTWO PHU spółka z o. o.

TO HURT I DETAL

przemysłowy:
- konfekcja
- dziewiarnstwo
- wykładziny i dywany,
- tkaniny obciowe
- sprzęt RTV i AGD
- Odkuskie naczynia
- emalowane
- samochody marki
- SKODA FAVORIT

szeregi asortyment
towarów przemysłowych
w placówkach detalicznych
D. H. JURAND Maibork
oraz sklep przemysłowy
w Tczewie, przy ul. Dąbrowskiego 2

82-200
Maibork
ul. Kościuszki 44/45
tel. 29-30,
dział sprzedaży

**PŁOCKIE PRZEDSIĘBIORSTWO
ROBÓT MOSTOWYCH
ODDZIAŁ TCZEW**
ul. Baldowska 18, tel. 31-05-31

dysponuje
wolnymi pomieszczeniami
magazynowymi i biurowymi
(telefon, telex, telefax)

**MOŻLIWOŚĆ ATRAKCYJNYCH
ADAPTACJI
CAŁODOBOWY DOZÓR**

**DYREKTORZY SZKÓŁ,
NAUCZYCIELE WYCHOWANIA FIZYCZNEGO,
KLUBY SPORTOWE,
OŚRODKI SPORTU I REHABILITACJI**

**SKLEP SPORTOWY
FIRMY P&J SPORT**

w Tczewie przy Pl. Wolności 18, tel. 31-37-73

oferuje sprzęt sportowy
produkcji krajowej i zagranicznej

- piłki nożne, siatkowe, ręczne, popularne, koszykowe, do gier i zabaw dziecięcych, lekarskie, skakanki, koszulki z numerami, spodenki sportowe, slipy i kostiumy pływackie, komplety siatek do gier zespołowych, materace, drabinki, odskocznie

**REALIZUJEMY RÓWNIEŻ ZAMÓWIENIA NIETYPOWE
PRZY ZAKUPACH POWYŻEJ 3 000 000 zł.
UDZIELAMY RABATU**

**HURTOWNIA
SOJWEX**

**OFERUJE
odbiorcom hurtowym
posiadającym koncesje**

- szeroki asortyment win krajowych i importowanych
- piwo krajowe i importowane

Konkurencyjne ceny loco odbiorca
Bardzo korzystne warunki płatności

**Zakład Handlu
"SOJWEX"**
83-110 Tczew, ul. Gdańska 32
tel. 31-11-47
godz. 8.00 - 16.00

B. H. IMPET Import - Export

82-200 Malbork, ul. Ogrodowa 17, tel. / fax (055)20-29
poniedziałek - piątek 8.00 - 18.00, sobota 8.00 - 14.00

O/Lasin, ul. Studzienna 1
chemia samochod. i art. przemysłowe

OFERUJE:
KOSMETYKI: szampony, mydła PALMOLIVE, dezodoranty zachodnie np. FA, CREDO, IMPULS
ART. SZKOLNE:
zeszyty, zeszyty włoskiej firmy "PIGMA", długopisy i pióra krajowe i zagraniczne BALLOGRAF
* bielizna, odzież, obuwie tureckie * włoskie pończosznictwo
* zabawki * pampersy BAMBOLINA * art. GILLETTE,
* znicze i lampiony oraz inne artykuły przemysłowe.
Gwarantujemy udane zakupy !!!

AGROMA

Malbork, ul. Wojska Polskiego 90 A
tel. 33-01, 33-02, 33-03, 31-85
tlx 057471, 057508, fax 3303

O F E R U J E w ciągłej sprzedaży,
po atrakcyjnych cenach
następujące materiały budowlane:

- cement i wapno workowane
- gwoździe budowlane
- szkło okienne grub. 3, 4, 5, (mm) w gat. I, II, III
- szkło wzorzyste - ornamentowe (białe i oranż)
- szkło czarne o grub. 6 (mm)
- lepek, papę izolacyjną i wierzchnią

INFORMUJEMY również, że przy
AGROMIE działa Hurtownia Chemiczna
oferująca produkty chemii gospodarczej,
artykuły drogerijne i kosmetyki
(mydła, proszki, dezodoranty, świece,
znicze itp.) firm krajowych i zagranicznych np.
POLLENA..., PALMOLIVE,
JOHNSON, HENKEL, KEEN itd.
w cenach fabrycznych.
ZAPRASZAMY DO 8.00 DO 15.00.

TIMP SYSTEM S.C.

Gdańsk, ul. Startowa 25d/23
KONTAKT: Tczew, tel. 31-69-28

**NASZA SPECJALNOŚĆ TO URZĄDZENIA:
dźwigowe, transportowe, zamknięcia hal, przemysłowe
NOWOCZESNE SYSTEMY AUTOMATYKI,
NAPĘDOWE PRZETWARZANIA DANYCH
I INSTALACJE ELEKTRYCZNE**

**PROWADZIMY: projekty, ekspertyzy,
generalne dostawy, uruchomienia**

HURTOWNIE FARB I LAKIERÓW

pod patronatem Cieszyńskiej Fabryki Farb i Lakierów
Malbork, ul. Koszykowa 1 (przy Al. Wojska Polskiego) tel. 29-88
czynna od 08.00 - 16.00
Starogard Gdański ul. Zielona 20

oferuje w ciągłej sprzedaży ponad 100 asortymentów farb i lakierów

- np. Ftalomal - 16 kolorów od 13.500 zł./ litr
- Emalia chlorokauczukowa 22.900 / 34.800 zł./ litr
- Pokost Iniany 21.040 zł./ litr • Lakier Nitrolak bzb. 20.240 zł./ litr
- Lakier Parkietolak i Uretolit od 21.160 zł./ litr + utwardzacz 26.680 zł za butelkę
- Emaftal 20.120 zł./ litr • Emalux pochodna motylek z Polifarb Wrocławek
- Farby emulsyjne 11.400 zł./ litr • Capon 15.400 zł./ litr
- Drewnochron od 10.700 zł./ litr • Nowość - Nitromal - emulsja nie kapiąca 17.900 zł./ litr
oraz rewelacja!

Farba olejna gospodarza już od 4.600 zł./ litr • Autorenolaki 40.000 - 58.000 zł./ litr
a także utwardzacze, rozcieńczalniki, podkłady.

Wszystkie towary posiadają ATESTY.
Zakupiony towar dostarczamy do odbiorcy.
Możliwość ekspresowych dostaw każdego asortymentu z Cieszyna w ilości dowolnej.
W/w ceny obowiązują dla rzemieślników i przedsiębiorstw bez podatku.
Przygotowujemy atrakcyjną ofertę dla firm na okres jesienno - zimowy.
Dostarczamy farby specjalistyczne. Dostawy realizujemy bezpłatnie.
Prowadzimy sprzedaż farb, lakierów oraz kleje specjalistyczne dla fabryk i rzemieślników.

**PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE
M. Leier**

MALBORK Al. Wojska Polskiego 92, tel. 32-12
ELBLĄG, tel. 28-585

Przedstawicielstwa
Olsztynek - Świętajny, tel. (53) 192-002
Elbląg - mgr K. Kwiatkowski, tel. 448-32
Pruszcz Gd. - W. Maciążek, ul. Wasilewskiej 3
Gdynia - inż. G. Dullek, ul. Grażyny 27, tel. (975) 44-12-34.

- pustaki stropy (belki i pustaki)
- nadproża
- dachówki
- płyty chodnikowe

**ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA >>GREBLIN<<
W GREBLINIE, przyjmuje zamówienia na regeneracje:**

**DO SAMOCHODÓW >ZUK<
I POCHODNYCH**

- przednich zawiesznień
- tylnych mostów
- skrzyni biegów
- przekładni kierowniczej

	STAR 28	STAR 29	STAR 200
PRZEDNIE ZAWIESZENIE	—		—
SKRZYŃNIA BIEGÓW	—		
SPRĘŻARKA	—		
ROZRUSZNIK		—	—
POMPA WTRYSKOWA	—		—
RESORY		—	—
KOLUMNY KIEROWANIA	—		

**DO CIĄGNIKA C-385, C-360
I POCHODNYCH**

- serwomechanizmy
- pompy wtryskowe
- sprężarki
- rozruszniki
- skrzynie biegów C-1201
- przednie osie C-360

DO SAMOCHODU >JELCZ<

- przednie zawiesznienia
- skrzynie biegów
- pompy wtryskowe
- rozrusznik
- resory

REGENERACJA! GREBLIN K/RUDNA
TEL. PELPLIN 16-16 w. 3

NUMERY
KIERUNKOWE

Tczew (069)
Malbork (055)
Kwidzyn (0555)
Gdańsk (058)
Starogard Gd. (069)

NIERUCHOMOŚCI

3 - pokoje, telefon, garaż, 100 m PKP i PKS sprzedam. Tczew, tel. 31-37-97.

Wille w centrum Malborka 250 m², ogród 1000 m², możliwość prowadzenia działalności gospodarczej (biura, sklep itp.) sprzedam. Wiadomość: Gdańsk, tel. (058) 47-86-98 w godz. 19.00 - 20.00.

Zamienię M-3 (spółdzielca) z telefonem na większe. Wiadomość: tel. 31-59-97 Tczew.

Sprzedam dom w Smetowie może być w rozliczeniu M-3 w Tczewie. Wiadomość: Tczew, ul. Kasztanowa 19b/8.

Sprzedam dom jednorodzinny - pomieszczenie z przeznaczeniem na działalność handlową. Wiadomość: Nędza Zygmunt, ul. Reymonta 29 (po godz. 16.30), Tczew.

Kupię działkę ogrodniczą z możliwością pod budowę domu w okolicy Suchostrzyg lub Czyżykowa: oferty kierować, tel. 31-47-27 Tczew.

Sprzedam IIp. domu 70 m² w centrum Tczewa na mieszkanie lub biura. Wojska Polskiego 1 (17.00 - 19.00) Tczew.

Zamienię mieszkanie 2 pokojowe na 3 pokojowe, tel. 31-69-90 Tczew.

Zamienię M-2 ze sypialnym kredytem na większe, tel. 31-01-54 Tczew po godz. 16.00.

Sprzedam działkę budowlaną na Os. Staszka 569 m² - tania. Konarskiego 5/9 Tczew.

Sprzedam działkę ogrodniczą na Os. Zatorze. Wiadomość: Tczew, ul. Rutkowskiego 51h/3.

Sprzedam działkę budowlaną wraz z materiałem. Wiadomość: tel. 31-65-73 Tczew.

RSP "Wiosna" w Turzu sprzedaje działki rekreacyjne o pow. 350 m² nad jeziorem Damaszką w Turzu. Zgłoszenia pisemne prosimy kierować na adres: RSP "Wiosna" 83-113 Turze, tel. 36-97-76 lub 88-18-95 Tczew.

Sprzedam działkę budowlaną 960 m². Wiadomość: Tczew, ul. Warskiego 1/84.

Sprzedam dom jednorodzinny, działka 400 m, Nowy Staw. Tel. 25-13-70 Gdynia po 16.00.

Mieszkanie własnościowe 52 m² zamienię na lokatorskie zwykłe M-2 lub M-3, tel. 31-58-81 Tczew.

Nowe, lokatorskie M-4 w inowrocławiu zamienię na mieszkanie w Tczewie. Tel. 31-10-65

Tczew.

Pawilon handlowy 60 m² podpiwniczony (sila, C.O.) wydzierżawię. Tczew, tel. 31-20-51.

Wynajmę pomieszczenie na pracownię (złotnik, zegarmistrz), tel. 31-30-91 Tczew.

Wydzierżawię pow. magazynową 312 m², pomieszczenia biurowe z telefonem 146 m² oraz pokoje dla studentów. Tel. 31-30-14 Tczew.

Sprzedam mieszkanie 60 m² - 3 pokoje, Tczew - Suchostrzygi, ul. Jodłowa 4b/10. Tel. 31-62-51 po 17.00 Tczew. Cena 3,8 mln/m².

Pawilon handlowy w budowie w centrum Tczewa sprzedam. Tel. 31-27-72 w godz. 17.00 - 18.00 Tczew.

Sprzedam dom w centrum Tczewa, ul. Kościelna 1. Wiadomość: Bartczak Roman, Rokitki 28a.

Z powodu wyjazdu sprzedam dom z zapleczem handlowym 160 m² w Lichnowach - centrum (stan surowy, zamknięty) oraz działkę budowlaną z kioskiem handlowym - murowanym - towar i samochód dostawczy. Tczew, tel. 31-37-72 po 18.00.

Własnościowe M-4, II piętro (51 m²) na Suchostrzygach, sprzedam (cena 3,8 mln/m²). Tel. 31-65-32 Tczew.

Sprzedam tania gospodarstwo rolne pow. 8,7 ha (nowy dom, szklarnie) lub zamienię na małe mieszkanie w Kwidzynie. Pilne. Maciej Warczyński 82-532 Janowo.

Sprzedam mieszkanie własnościowe M-2 33,57 m² ul. Wybickiego 6/28 Kwidzyn.

Wynajmę pomieszczenie pow. 20 m² przy ul. Świerczewskiego (przy Warsztacie Elektrotechniki i Motoryzacyjnej), tel. 41-23 po 16.00 Kwidzyn.

Odnajmę mieszkanie. Wiadomość: Kwidzyn, tel. 24-53.

Koszalin - M-4 dwupokojowe zamienię na podobne w Kwidzynie. Wiadomość: Pl. Plebiscytowy 4/2, Kwidzyn.

Sprzedam pawilon handlowy (własnościowy) w Prabutach przy ul. Grunwaldzkiej 11. Wiadomość: ul. Łódzka 7 Prabuty.

Sprzedam dom jednorodzinny w Kwidzynie wiadomość: tel. 44-69 po godz. 17.00 Kwidzyn.

Sprzedam dom 3 mieszkaniowy

na działce 33 ary w miejscowości Brodziej Młyny nr 64 koło Gniewu. Wiadomość: Kwidzyn Rozpędziny nr 11.

Sprzedam pawilon handlowy w centrum Malborka, ul. Sienkiewicza 3. Wiadomość w sklepie po 17.00.

Sprzedam dom o pow. 100 m² z ogrodem 1176 m² centralne ogrzewanie, garaż, budynek gospodarczy. Możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. M-4 Akademicka 12 Malbork.

Pomieszczenie 500 m² oddam w dzierżawę, Starogard Gd. tel. 286-49.

Sprzedam mieszkanie własnościowe - trzypokojowe w Starogardzie, tel. 232-63.

Sprzedam dom z garażem 210 mln zł. Starogard Gd. Os. Przylesie, ul. Jodłowa 4.

Pomieszczenia z telefonem na cichą produkcję, biura, wynajmę lub inne propozycje, tel. 242-83 w godz. 19.00 - 20.00 Starogard.

Sprzedam dom mieszkalny z budynkiem gospodarczym, centrum Lubichowa k/Starogardu. Telefon 256 Lubichowo.

Sprzedam domek kempingowy, drewniany, składany. Wiadomość: Skórcz, tel. 47-84.

Sprzedam działkę z altaną, tel. 245-91 Starogard.

Garaż obok szpitala do wynajęcia. Tel. 222-45 Starogard.

Działkę budowlaną - handlową w centrum Skórcza sprzedam. Skórcz, tel. 4603.

Tanio sprzedam domek letniskowy, drewniany nadający się do handlu. Nyse "Towos" 225, blacharka nowa, segmenty ogrodnicze 18 sztuk 2 x 1,25 m, szkło ogrodnicze 2 palety po 86 m², wiadomość Józef Naczk, Bielawki k/Pelplina, tel. 14-02.

Starogard Gd. Rynek - mieszkanie sprzedam, tel. 223-13.

Sprzedam mieszkanie, 2 pokoje z telefonem i garażem. Informacja, tel. 220-01 Starogard.

MOTORYZACYJNE

UWAGA! Wyjazdy po tanie samochody osobowe i dostawcze do Belgii. Pełna obsługa, tel. 31-51-40 Tczew.

Sprzedam części do "Zaporożca". Tczew, ul. Warskiego 2a/4.

Sprzedam MZ ETZ 251 e na gwarancji, oraz 2-letnią. Tele-

fon 31-49-93. Dzwonić po 20.00 Tczew.

Naprawy samochodów wszystkich marek, pełny zakres. Parking strzeżony całodobowo. Roboty drogowe - budowa, remonty. Firma Jale - Tczew, ul. Czyżykowska 1, tel. 31-10-23 (22). Przy skrzyżowaniu Kołtąja, Chopina, Nad Wisłą, Czyżykowskiej.

Sprzedam Fiata Ritmo, wiadomość: tel. 31-48-11 Tczew, po godz. 16.00.

Sprzedam Fiata 126 p 13 lat, silnik 3 lata. Tel. 31-26-19 Tczew.

Sprzedam samochód marki PEUGEOT 504, diesel. Dużo części. Wiadomość: Tczew, ul. Partyzantów 5.

Sprzedam okazjnie Ford Escort xR3 poj. 1300, 1983 rok. Tczew, tel. 31-67-67.

Sprzedam lub zamienię Renault Fuego, cena ok. 36 mln zł. Tel. 368-502 Subkowy.

Alu-Felgi Opel 195/14 Kwidzyn, tel. 22-66 sprzedam motorower "CHART" - nowy (cena 3.000.000), po 15.00 tel. 25-34 Kwidzyn.

Samochód osobowo-towarowy "Mercedes" sprzedam, tel. 22-49 Skarszewy.

Ciągnik MF-255 oraz "Robura" skrzyżnowy 1989 r. prod - mało używane tania sprzedam. Starogard Gd tel. 286-49.

Sprzedam Fiata 125 p 1980 r. oraz komputer 65 xe, tel. 226-97 Starogard.

KUPNO

Betoniarz 220 V, tel. 31-06-28 Tczew.

SPRZEDAŻ

Barakowóz na kołach sprzedam, tel. 31-21-13 w godz. 16.00 - 18.00 Tczew.

Sprzedam tokarkę pociągową TUM-30, tel. 31-48-04 Tczew (po 19.00).

Sprzedam tania komputer Commodore 64, magnetofon, dodam dwa joysticki, programy, literatura. Cartrige Turbo. Piłne. Piasecki, ul. Rutkowskiej 53D/6, tel. 31-32-87 Tczew.

Sprzedam tania ogę z rozbiurki, oczyszczona 2 tys sztuk oraz WSK 175 mało używana, tel. 31-26-43 Tczew.

Kaloryfery używane sprzedam

tanio, ul. Wyspiańskiego 26 Tczew.

Amatorski komplet do wywoływania zdjęć sprzedam, tel. 31-20-91 Tczew.

Pilnie sprzedam pilarkę tarczową DILA-35 wraz ze specjalnym wyposażeniem. Produkcja 1989 r. "Rema" Reszel oraz pilarkę tarczową poprzeczną - wzdłużną z 1988 r. Wiadomość: Malbork - Kaldowo, ul. Działkowa 10.

Magiel usługowy, Malbork, ul. Wilcza 21.

Sprzedam komputer ATARI MEGA ST z monitorem i bogatym oprogramowaniem oraz nowy wal z panełkami Skoda 105. Malbork, tel. 25-89 w godz. 8.00 - 15.00.

Sprzedam kiosk typ "Olsztyński" do przeniesienia. Wiadomość: Malbork, ul. Selna.

Sprzedam suknię ślubną zagraniczną, jedwabną, Malbork, tel. 22-71.

Sprzedam kredens i biurko z okresu międzywojennego, tel. 38-68 po godz. 18.00 Malbork.

Przedsiębiorstwo Zakładów Azotowych - oferuje po najniższych cenach na Wybrzeżu, nawozy mineralne: mocznik - 1.930.000, saletra amonowa - 1.530.000, saletrzak - 1.430.000, salmag - 1.530.000. Informacja w biurze VIDA, tel. 232-82 adres: Starogard Gd. ul. Leśna 5, czynne oprócz sobót od 8.00 - 15.00.

PRACA

Dyplomowana pielęgniarka zapiekuje się starszą osobą lub dzieckiem. Tel. 31-44-26 Tczew.

Zatrudnię dziwiarkę Krucz-kowskiego 9 po godz. 16.00 Tczew.

Pilnie zatrudnię samodzielną krawcową - dogodne warunki. Tczew, ul. Wyspiańskiego 13.

Czyszczenie dywanów u klienta, tel. 258-26 Starogard.

Elektryka oraz chłodniarza zatrudnię, tel. 225-24 Starogard.

Angielski dla dzieci, tel. 228-53 Starogard.

Hurtownia zatrudni księgową znającą pracę na komputerze, tel. 311-147, 310-861.

RÓŻNE

Sprzedam wózek inwalidzki nowy. Tel. 238-86 Starogard.

Skradziono dwa konie zarodowe w nocy z 10.10 na 11.10 w Śliwinach koło Tczewa (typ sztumski, maść kasztan, piec kłacz, wiek 2 lata i półtora roku). Ktokolwiek może udzielić informacji w tej sprawie otrzyma ceną nagrodę. Wiadomość: tel. 997 lub 31-10-44 Tczew.

Korepetycje szkoła podstawowa. Tel. 31-49-36 po godz. 16.00 Tczew.

Niemiecki, tel. 31-64-92 Tczew.

Skup uszkodzonych samochodów na części. Tel. 35-29-11 Gniew.

26 i 27.10. pojedzie "Bus" do Braunschweigu i okolic, wiadomość: ul. Wyspiańskiego 26 Tczew.

Niemiecki dla początkujących, tel. 31-51-86 Tczew.

Cebule tulipanów do pedzenia i sadzenia, tel. 31-31-63 Tczew.

Jack Szostakowski specjalista ortopedii, chirurgii urazowej (nierodurów) stawu biodrowego u dzieci), złamań, zwichnięć, choroby kości stawów). Kwidzyn, ul. Kościuszki 10, poniedziałek 15.00 - 17.00.

Wideofilmowanie. Prabuty, tel. 191.

"Video-Film", Kwidzyn, ul. Polna 22.

Posiadasz paszport, mały kapitał, zaciebie do biznesu, poznaj NETWORK MARKETING i osiągniesz sukces. Napisz kilka zdań o sobie. "PROFARM" ul. Zamenhova 22/4, 64-100 Leszno.

Sprzedam kapustę późną. Bówowo 86.

Kupię stare meble rzeźbione. Kontaktować się korespondencyjnie adres: Lucjan Piela, Warszawa, ul. Sobieskiego 70/19.

Sprzedam kapustę szatkowaną, tel. 243-71 w godz. rano do 8.00 i wieczorem po 18.00. Gospodarstwo rolne Rokocin 25/k Starogard.

Kurs obsługi IBM dla początkujących, nauki DOS-u i oprogramowania. Jabłowo, tel. 216-26 do godz. 13.00.

Sprzedam Atari 130 XE, tel. 254-68 Starogard.

Sprzedam tokarkę programowaną typ DRT 63 a - stan dobry, wiadomość: tel. 245-83 godz. 16.00 - 22.00 Starogard.

Sprzedam tania trak ziemny, tel. 212-06 Starogard.

Wideofilm "Twoje Dziecko", tel. (069) 233-46, tłumaczenie - język angielski i włoski, tel. (069) 233-47.

Zaluzje - alamy - drzwi dodatkowe + tapicerka. Tczew, tel. 31-23-39.

FIRMA G & C
Spółka z o.o. w Kwidzynie
Kupuje i sprzedaje nieruchomości
Pośredniczy w ich obrocie
Wyceni i zorganizuje przetarg
Przyjmie zlecenie na zarząd nieruchomościami
NASZE ODZIAŁY:
KWIDZYN, UL. CHOPINA 21 TEL. I FAX 40-52
ŁAWA, UL. KOŚCIUSZKI 51 TEL. 25-67

FAMOS - twoją szansą!!!
TYLKO U NAS
ZAOPATRZYSZ SWOJE MIESZKANIE,
BIURO I SWÓJ SKLEP,
NAJLEPIEJ, NAJSZYBCIEJ
I TANIEJ NIŻ U INNYCH!
Oferujemy: zestawy sypialniane, dziecięce, tapczany, kanapo - tapczany, meblowlarki, szafy, stoły rozkładane, krzesła itp.
Bogaty zestaw ład i regałów sklepowych.
Wyposażenie pomieszczeń biurowych oraz meble komputerowe.
PRZYJDŹ - ZOBACZ - KUP
Ekspozycja mebli "FAMOS" czynna codziennie w godz. 10.00 - 14.00
Starogard Gd., Gdańska 97, tel. 230-041, w. 116. Informacji udziela także Dział Marketingu, tel. 265-041, w. 263, 232, 260.

WIADOMOŚCI Z URZĘDU MIASTA

URZĄD MIEJSKI ZMIENIŁ BANK

Urząd Miasta w Kwidzynie informuje, że z dniem 10.10.91 r. następuje zmiana banku obsługującego budżet miasta.

Uprzejmie prosimy o kierowanie zobowiązań wobec budżetu miasta na konto: Urząd Miasta Bank Spółdziel.

czy w Kwidzynie nr konta: 82107-133

MLECZARNIA MNIEJ DYMI

Mieszkańcy osiedla Zatorze 1, a zwłaszcza pozostający w bliskim sąsiedztwie z kwidzyńską mleczarnią od wielu lat musieli znosić powszechnie znane uciążliwości związane z dymiącym kominem.

Od ponad miesiąca problem ten należy już do przeszłości. O informację w tej sprawie poprosiliśmy inspektora d/s ochrony środowiska inż. Henryka Klośa.

Po wielu perturbacjach z projektantami i wykonawcami Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kwidzynie natrafiła na właściwego partnera, który w krótkim czasie i za stosunkowo

niewielkie pieniądze w połowie września b.r. dokonał odpowiednich przeróbek w "mleczarniowej" kotłowni. Jednostka Innowacyjno-Wdrożeniowa z Kalisza zastosowała metodę redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Po zamontowaniu urządzenia otrzymano zaskakująco pozytywne rezultaty. Osiągnięto przede wszystkim redukcję emisji pyłu aż o 89%, spadek emisji dwutlenku siarki o 48%, tlenku węgla o 56% oraz tlenków azotu o 34%.

Do rozstrzygnięcia byt zasadniczy dyalekt - czy przedsiębiorstwa te właściwie wykonują swoje zadania, gospodarstwa rolnicze przynoszący pożytki swoim pracownikom i miastu czy też przeciwnie. Oczywiście w stosunku do każdego z przedsiębiorstw odpowiedni na te pytania były inne, gdyż zróżnicowana była sytuacja ekonomiczna zakładów, różni dyrektorzy nimi kierujący. Jako pierwsze, nowe władze samorządowe czekało Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunalnego i Mieszkalniowego 3. Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego 4. Przedsiębiorstwo Usług Inwestycyjnych 5. Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego 6. Kwidzyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane.

Ustawa o samorządzie terytorialnym zobowiązała do końca 1991 r. określić kształt organizacji tych przedsiębiorstw (tzn. zdecydować czy mają one funkcjonować jako przedsiębiorstwa prywatne, spółki czy zakłady państwowe użyteczności publicznej. Hasła oraz opinie wniesione z samorządowej kampanii wyborczej zobowiązały do reorganizacji, rozbięcia monopolu, prywatyzacji. Rada Miejska zdając sobie sprawę z

niezależnie od tego, że w Kwidzynie jest 2940 bezrobotnych a ich liczba nie maleje. Artykuł został opracowany na podstawie materiałów udostępnionych przez Rejonowe Biuro Pracy w Kwidzynie, dlatego też mowa w nim będzie o Prabutach, Suszu i Kisieliach oraz gminach Sadlinki, Gardeja i Ryjewo - czyli o terenie podlegającym kwidzyńskiemu RBP. Z końcem 1990 r. w całym tym rejonie zatrudnionych było 20678 osób. Do dnia 30 września b.r. pracę straciło 2548 mężczyzn i 2912 kobiet, tj. łącznie 5460 osób. Liczba ta stanowi ok. 16% pracujących w gospodarce narodowej. W porównaniu do poprzednich miesięcy notuje się wzrost liczby

bezrobotnych. W czerwcu nastąpił gwałtowny wzrost osób niepracujących o 344 - spowodowane to było zarejestrowaniem absolwentów szkół. W lipcu zarejestrowano 92 osoby, w sierpniu 90 a we wrześniu 127 osób. Główną przyczyną rozwiązywania umowy o pracę były redukcje, likwidacje i reorganizacje stanowisk pracy (ok. 37%), natomiast w 20% było to porozumienie stron lub inne przyczyny. Liczba zarejestrowanych w stosunku do osób czynnych zawodowo w rejonie Kwidzynie jest jedną z największych w naszym województwie. Jest ona zróżnicowana w poszczególnych miejscowościach. W Suszu wynosi naj-

więcej, bo 19,5%, w Prabutach 14%, w Kwidzynie 9%. Tereny Susza i Kisielic objęte są największym bezrobociem w woj. elbląskim. Zarejestrowani bezrobotni robotnicy stanowią ok. 74% ogółu - 3980 osób. Wśród zarejestrowanych jest grupa 737 absolwentów szkół. Z wykształceniem wyższym jest 11 osób, po LO 90, ze średnim zawodowym i policealnym 281, a z zasadniczym zawodowym 355. Najwięcej bez pracy wśród zarejestrowanych absolwentów jest wykwalifikowanych techników. Wśród bezrobotnych są także nauczyciele z przygotowaniem zawodowym. Biorąc pod uwagę wiek stwierdzić niełatwo trzeba, że

Elblagu. W opinii władz miasta, zastosowana metoda, polegająca na wypuszczaniu do atmosfery "oczyszczonych wyziewów", jest ze wszelkich miar godna polecenia wszystkim użytkownikom uciążliwych kotłowni na terenie naszego miasta i nie tylko. Dla zainteresowanych kaliską metodą Zarząd Miasta w porozumieniu z OSM planuje przeprowadzić pokaz działania zainstalowanego urządzenia.

E.S.

XV SESJA

Piątek, 4 października był pracowitym dniem dla radnych Rady Miejskiej w Kwidzynie. Odbędzie się kolejna - XV Sesja. Wiodącym tematem obrad o ważnym znaczeniu dla kwidzyńskiej społeczności było przedstawienie przez kierownika Rejonowego Biura Pracy w Kwidzynie panią Bożenę Bolesta informacji o bezrobociu na terenie objętym działaniem biura. W kolejnym punkcie obrad radni wysłuchali informacji o działalności stacji Sanepid-u w mieście. Była ona, zdaniem słuchaczy, zbyt lakoniczna i nie wyczerpywała zagadnień pozostających w kręgu zainteresowań Sesji.

Na terenie miasta rozpoczynają działalność fundacje: "Misericordia" - niosąca opiekę i pomoc społeczną, "Dobro chorego" - zaopatrująca ze swych funduszy Szpital Zdrównia w aparaturę medyczną i "Oświata" - działająca w zakresie oświaty i wychowania. W podjętej uchwałach radni wyrazili zgodę na przystąpienie do tych fundacji i wniesienie do każdej z nich

udziału. Zgodnie z wymogiem ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP, XV Sesja Rady Miejskiej zatwierdziła składy osobowe Obwodowych Komisji Wyborczych. W pracach 18 komisji będzie uczestniczyło 168 osób.

W kolejnej uchwale, mającej na celu usprawnienie i uporządkowanie handlu w mieście, wniesiono poprawki do regulaminu targowisk. Min. "Prrowadzenie handlu ze środków transportowych i pojazdów o ładowności 2,5 t dozwolone jest jedynie po uzyskaniu uprzedniej zgody Dyrektora Miejskiego Zakładu Budżetowego d/s Kultury, Oświaty i Sportu.

Mocą uchwały przekazano nieodpłatnie Warmińskim Zakładom Przemysłu Owocowo-Warzywnego nieruchomości położoną w Kwidzynie przy ul. Żelaznej 3. Tym samym zobowiązano Zakłady do utrzymania obiektu, który dotychczas nie dawał uroku miastu w należytym i estetycznym stanie. Sporó kontrowersji wywołała sprawa likwidacji Kwidzyńskiego

Przedsiębiorstwa Budowlanego. Utrzymanie przedsiębiorstwa w dotychczasowym stanie organizacyjnym "gwarantowało" zmniejszenie się z miesiąca na miesiąc wyników finansowych, przynosząc straty na koniec roku. Sytuacja jaka się wytworzyła zmierzalaby do samozagłady przedsiębiorstwa (wyprowadzenie majątku dla utrzymania firmy). W tym stanie rzeczy, wobec braku zainteresowania zarządy przedsiębiorstwa kupnem lub też leasingiem podjęto uchwałę o jego likwidacji.

Jak zwykle w ostatnim punkcie Sesji radni wystąpili z wnioskami i interpelacjami. Sporó dyskusji wzbudziła uliczna sprzedaż mleka. Wniosek radnego Jana Lomnickiego o zakaz takiej sprzedaży został odrzucony.

Poza tym interpelowano m.in. w sprawach estetyki miasta, sprzedaży i konsumpcji piwa oraz jakości robót monterów telewizji kablowej.

E.S.

BEZROBOCIE JEST, ALE JAKIE?

W Kwidzynie jest 2940 bezrobotnych a ich liczba nie maleje.

Artykuł został opracowany na podstawie materiałów udostępnionych przez Rejonowe Biuro Pracy w Kwidzynie, dlatego też mowa w nim będzie o Prabutach, Suszu i Kisieliach oraz gminach Sadlinki, Gardeja i Ryjewo - czyli o terenie podlegającym kwidzyńskiemu RBP.

Z końcem 1990 r. w całym tym rejonie zatrudnionych było 20678 osób. Do dnia 30 września b.r. pracę straciło 2548 mężczyzn i 2912 kobiet, tj. łącznie 5460 osób. Liczba ta stanowi ok. 16% pracujących w gospodarce narodowej. W porównaniu do poprzednich miesięcy notuje się wzrost liczby

bezrobotnych. W czerwcu nastąpił gwałtowny wzrost osób niepracujących o 344 - spowodowane to było zarejestrowaniem absolwentów szkół. W lipcu zarejestrowano 92 osoby, w sierpniu 90 a we wrześniu 127 osób.

Główną przyczyną rozwiązywania umowy o pracę były redukcje, likwidacje i reorganizacje stanowisk pracy (ok. 37%), natomiast w 20% było to porozumienie stron lub inne przyczyny. Liczba zarejestrowanych w stosunku do osób czynnych zawodowo w rejonie Kwidzynie jest jedną z największych w naszym województwie. Jest ona zróżnicowana w poszczególnych miejscowościach. W Suszu wynosi naj-

więcej, bo 19,5%, w Prabutach 14%, w Kwidzynie 9%. Tereny Susza i Kisielic objęte są największym bezrobociem w woj. elbląskim. Zarejestrowani bezrobotni robotnicy stanowią ok. 74% ogółu - 3980 osób. Wśród zarejestrowanych jest grupa 737 absolwentów szkół. Z wykształceniem wyższym jest 11 osób, po LO 90, ze średnim zawodowym i policealnym 281, a z zasadniczym zawodowym 355. Najwięcej bez pracy wśród zarejestrowanych absolwentów jest wykwalifikowanych techników. Wśród bezrobotnych są także nauczyciele z przygotowaniem zawodowym.

Biorąc pod uwagę wiek stwierdzić niełatwo trzeba, że

wśród bezrobotnych największy procent stanowią ludzie w wieku od 18 do 44 lat (4954 osoby). Do tej pory średnio w miesiącu RBP dysponowało ok. dziesięcioma ofertami. W październiku możliwość otrzymania pracy ma ok. 80 osób, a to dlatego, że firma Grimex złożyła zapotrzebowanie na zatrudnienie mężczyzn posiadających kwalifikacje budowlane. Dla kobiet oferuje się prace interwencyjne, głównie przy robotach porządkowych na osiedlach mieszkaniowych.

Jednym z zadań Biura jest działalność na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia. Zastanawiające jest to, że nie korzysta się z możliwości przyuczania do zawodu bądź przekwalifikowa-

nia. Być może wyjaśnieniem tego stanu rzeczy jest brak zapotrzebowania na określonych fachowców. Zdarza się nawet, że osoby przeszkolone wracają z powrotem na zasiłek.

Przewidywane prognozy bezrobocia nie nastroją optymistycznie. W rejonie 9 zakładów zapowiada zwolnienia grupowe na 275 osób. Sytuacja w Kwidzynie przedstawiać się będzie następująco: KP - 100 osób, PKPS - 57, Kujawskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Włókiennego - Las - 3 osoby, K PGR Górki - 13 osób, SKR - 25 osób. W Suszu przewiduje się zwolnienie grupowe w PSS "Spolem" - 3 osoby i w Zakładach Wielkiego Proletariatu - 32. W Prabutach w GS

"SCH" - 17 osób, w SKR - 25.

Jak wielkim obciążeniem finansowym jest bezrobocie świadczą wypłaty zasiłków. Za wrzesień wypłacono zasiłki na kwotę 3 miliardów 50 milionów 3854 osobom.

Po pewnych zmianach organizacyjnych, usprawnieniach technicznych, Biuro Pracy w większym stopniu będzie mogło zająć się czynnym pośrednictwem pracy. Wiadomo bowiem, że jednym rozwiązaniem tego społecznego problemu jest ożywienie gospodarki kraju.

E.S.

ABC PRYWATYZACJI W KWIDZYNIE

W 1990 roku nowe władze samorządowe miasta "otrzymały w spadku" n.w. przedsiębiorstwa, dla których były organem założycielskim. 1. Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunalnego 2. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkalniowej 3. Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego 4. Przedsiębiorstwo Usług Inwestycyjnych 5. Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego 6. Kwidzyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane.

Ustawa o samorządzie terytorialnym zobowiązała do końca 1991 r. określić kształt organizacji tych przedsiębiorstw (tzn. zdecydować czy mają one funkcjonować jako przedsiębiorstwa prywatne, spółki czy zakłady państwowe użyteczności publicznej. Hasła oraz opinie wniesione z samorządowej kampanii wyborczej zobowiązały do reorganizacji, rozbięcia monopolu, prywatyzacji. Rada Miejska zdając sobie sprawę z

czekających ją zadań, powołała komisję przekształceń własnościowych. Jej przewodniczącym został radny Adam Maliszewski.

Do rozstrzygnięcia byt zasadniczy dyalekt - czy przedsiębiorstwa te właściwie wykonują swoje zadania, gospodarstwa rolnicze przynoszący pożytki swoim pracownikom i miastu czy też przeciwnie. Oczywiście w stosunku do każdego z przedsiębiorstw odpowiedni na te pytania były inne, gdyż zróżnicowana była sytuacja ekonomiczna zakładów, różni dyrektorzy nimi kierujący. Jako pierwsze, nowe władze samorządowe czekało Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunalnego i Mieszkalniowego 3. Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego 4. Przedsiębiorstwo Usług Inwestycyjnych 5. Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego 6. Kwidzyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane.

Ustawa o samorządzie terytorialnym zobowiązała do końca 1991 r. określić kształt organizacji tych przedsiębiorstw (tzn. zdecydować czy mają one funkcjonować jako przedsiębiorstwa prywatne, spółki czy zakłady państwowe użyteczności publicznej. Hasła oraz opinie wniesione z samorządowej kampanii wyborczej zobowiązały do reorganizacji, rozbięcia monopolu, prywatyzacji. Rada Miejska zdając sobie sprawę z

POSIEDZENIA ZARZĄDU MIASTA

W okresie między Sesjami Rady Miejskiej, w każdy czwartek tygodnia odbywają się posiedzenia Zarządu Miasta. Do najważniejszych spraw omawianych na ostatnich dwóch spotkaniach należy zaliczyć: - Zaakceptowanie planu zagospodarowania przestrzennego "centrum" w Kwidzynie. Powstanie sieć placówek handlowo-usługowych. Znaczących przeróbek urbanistycznych dokonana jest w rejonie Starego Miasta, Urzędu Miejskiego, dworców PKP i PKS. Planuje się stworzyć nowe ciągi usługowe wzdłuż ulic Warszawskiej i Chopina. - Do spraw mniej przyjemnych, ale dotyczących nas wszystkich, należy korzystanie z usług świadczonych w "ostatniej drodze" przez prywatny Zakład Pogrzebowy. W jego obowiązkach leży również utrzymanie w należytym czystości terenu całego cmentarza. W ciągu półrocznej działalności Zakład nie podwyższył opłat za usługi, a trzeba dodać, że były one wykonywane bardzo sumiennie i bez zastrzeżeń. Z uzyskiwanych środków odnowiono kaplicę

cmentarne. Jednakże po wielu podwyżkach opłat za energię, paliwo itp. Zakład również został zmuszony do pobierania od 8 państwiska b.r. większych opłat, średnio o 30%. I tak np. wykopanie grobu dużego kosztowało 300 tys zł, teraz 400 tys zł. Chcąc zarezerwować 1 miejsce na cmentarzu na 20 lat należy uiścić opłatę w wysokości 400 tys zł. Działalność Zakładu na życzenie rodziny zmarłego jest bardzo wszechstronna - załatwia się nawet formalności urzędowe.

W I kwartale 1992 r. planowane jest wyposażenie jednej z kaplic w agregat chłodniczy. Na czwartkowym posiedzeniu Zarząd zatwierdził ponadto finansowanie kosztów wyżywienia w przedszkolach dla 19 dzieci z rodzin objętych pomocą. Środki na ten cel przekazywane będą z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Postanowiono wesprzeć w formie pożyczki Towarzystwo Miłośników Ziemi Kwidzyńskiej, które zamierza wydać kolejną edycję książki pt. "Kwidzyn - z dziejów miasta i okolic".

USC INFORMUJE

ŚLUBY 05.10. Falek Zenon / Sikorowska Teresa Grzegorz / Warelich Beata, Nowak Andrzej / Karauda Renata, Gierczak Zbigniew / Markowska Beata, Fehner Jarosław / Jarzeńska Małgorzata
GMINA: Tomaszewski

URODZENIA W KWIDZYNIE OD 26.09. - 02.10.91. 1. Sosnowski Łukasz 2. Siwiec Marta 3. Freundt Tomasz Jacek 4. Czarnowska Ewa 5. Szady Anna 6. Talarczyk Radostaw 7. Korynt Marcin 8. Barejka

ŚLUBY ZAWARTE W DN. 28.09.91. Gmina: 1 Jabłoński Leszek / Preuss Beata 2 Kłosiński Jerzy / Magierowska Izabela 3 Mroziak Jan / Królik Jolanta

Miasto: 1 Mocarski Mirosław / Kamińska Agnieszka 2 Konior Mieczysław / Tomczak Aniela 3 Engelbrecht Jrgen / Grajewska Elzbieta

GAZETKA SZKOLNA

Dzisiaj prezentuje się Szkoła Podstawowa Nr 2. Strona zredagowana pod kierownictwem AJC

ZE STATYSTYKI SZKOŁY

Dyrektor szkoły - mgr Jerzy Pawluczuk, Wicedyrektorzy - mgr Czesława Obuchowska, mgr Jolanta Sitarsz - mgr Bogumila Suczynska

Przewodniczący Komitetu Rodzicielskiego - pan Andrzej Napiórkowski

Kadra pedagogiczna - 53 osoby

Administracja - 2 osoby

Pracownicy obsługi - 19 osób

W szkole uczy się 988 dzieci

w 33 oddziałach mieszczących się w czterech budynkach:

budynku I - ul. Staszica 16, tel. 33-68 - kl. VI - VIII oraz

stołówka - budynek II - ul.

Mickiewicza 3, tel. 32-63 - kl. IV-V - budynek III - ul. Mickiewicza 56B, tel. 42-75 kl. II - III - budynek IV - ul. Mickiewicza 56C - kl. I oraz świetlica

Zajęcia pozalekcyjne płatne przez rodziców, odpłatność 5000 zł za 1 godzinę. Są to: język angielski 25 grup, język niemiecki 5 grup, taniec towarzyski i szkoła dobrych obyczajów 11 grup, nauka gry na gitarze 2 grupy.

W stadium organizacyjnym po 4 grupy kursu przygotowawczego do egzaminów wstępnych z j. polskiego i matematyki oraz

grupa dzieci pływających wyjeżdżających na basen.

Zajęcia pozalekcyjne płatne przez Urząd Miejski już prowadzi lub organizuje 16 nauczycieli oraz instruktorów. Są to 4 sekcje piłki ręcznej, piłka nożna, szachy, teatrzyk dziecięcy i kukielkowy, turystyka i rekreacja, kolo plastyczne, sprawny ręk, kolo taneczno - akrobatyczne, fotograficzne, kolo przyrodniczo - ekologiczne, kolo majsterkowiczy wykonujące "elementy drewniane na "ścieżki zdrowia" i place zabaw. Łączna liczba godzin zajęć pozalekcyjnych w tygodniu przekracza 130.

SZKOŁA W CZTERECH BUDYNKACH I CO DALEJ?

Wielokrotnie...! w planach kolejnych władz oświatowych rozbudowywana, nadmierne przebiegnięta, do czasu przekazania "Tysiąclatki" w 1962 r. jedyna na "Zatorzu". Ponownie przebiegnięta ponad miarę na przełomie lat 60-tych i 70-tych w okresie budowy osiedla "Zatorze I" otrzymuje "przebiegnięto" w spadku pawilon przy ulicy Mickiewicza 3. Stan przejściowy trwa do dzisiaj, a liczba dzieci rośnie. Nie dochodzą do skutku kolejne próby rozbudowy. Wobec przeciągającej się realizacji obiektu Szkoły Podstawowej nr 9, pomimo fatalnych warunków, przyjmuje wciąż nowe grupy dzieci z przyległych okolic "Zatorza II". W listopadzie ubiegłego roku dzięki odpowiednim decyzjom władz miasta rozpo-

czynia zajęcia w nowym budynku przedszkolnym, a we wrześniu tego roku na najwyższym piętrze budynku socjalnego Szkoły Podstawowej nr 9 w budowie.

Poprawiają się warunki do nauki i dzielenia, ale nauczyciele a także uczniowie bezustannie "krążą" między budynkami. Są 4 pokoki nauczycielskie i 4 budynki z przyległościami do pełnienia dyżurów. Mnożą się wszelkiego rodzaju utrudnienia organizacyjne i uciążliwości. Najbardziej deprymująca jest świadomość "stanu przejściowego". Sytuacja zmienia się po oddaniu do użytku obiektu SP 9. Wszystko zaczyna się od początku? Ubezpieczeni i nadal nie będące właściwych warunków do nauki przy ulicy Staszica 16. Przed wojną było tam 6 izb

lekcyjnych z mieszkaniami dla nauczycieli. Obecnie wykorzystuje się je do prowadzenia części zajęć i mieszkania i strych i piwnice. Czy ten sympatyczny skądinąd budynek może być na tyle funkcjonalny, by w przyszłości bez dobowodu zmieścić miejską szkołę. Z jakimi konsekwencjami dla uczących się dzieci? Rzetelne odpowiedzi na te pytania należałoby znać już dzisiaj. Jedno wszakże nie ulega wątpliwości - szybkie ukończenie budowy szkoły na Zatorzu należy zaliczyć do najbardziej pilnych zadań w mieście dla dobra zarówno młodszych jak i starszych mieszkańców pobliskich dzielnic.

Dyrekcja

"DWOJKA" NA SPORTOWO

A wszystko zaczęło się w latach pięćdziesiątych. Wtedy raczkował sport w "dwójce". Dzięki takim ludzom jak pp. Cz. Szafalowski, J. Kowalski, W. Prociak szybko były sukcesy w piłce nożnej i ręcznej. Tradycje te kontynuowali pp. W. Muracki, J. Zdzienicki i obecnie, od dzieciństwa lat, p. M. Woronowicz. Z chwilą powstania boiska asfaltowego, dzięki inicjatywie p. W. Murackiego, w "dwójce" na dobre "zadomowiła się" piłka ręczna. Na sukcesy nie trzeba było długo czekać. Uczniowie rocznika 1969, wchodzący w skład drużyny MKS Kwidzyn, awansowali do Centralnej Spartakiady Młodzieży we Wrocławiu.

Niebawem był następny sukces, ale już pod okiem nowego trenera - p. M. Woronowicza, który dzisiaj lat wcześniej jako zawodnik grał w drużynie Szkoły Podstawowej Nr 4 i zdobył złoty medal w II Wojewódzkich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej woj. elbląskiego w Kwidzynie. Rocznik 1971 powtórzył sukces trenera. Po dziesięciu latach chłopcy z tego rocznika wygrali WIMS woj. elbląskiego, które odbyły się po raz drugi w Kwidzynie, zajęli wtedy III miejsce w Makroregionie Pomorskim na zawodach w Toruniu. W następnym roku młodzi koledzy (rocznik 1972) po wygraniu WIMS zdobyli złoto w Igrzyskach Makroregionu Pomorskiego w Słupsku i awansowali do finałów Centralnych Igrzysk Młodzieży Szkół Podstawowych w Częstochowie, gdzie zajęli V miejsce. A mogło być

lepiej. Najlepszy zawodnik zespołu Andrzej Boczkowski w ostatnim meczu doznał kontuzji kolana. Spowodowało to, że ewidentnie wygrany mecz z późniejszym złotym medalistą z drużyny z Brzegu przegraliśmy jedną bramką straconą na 3 sek. przed końcowym gwizdkiem. Oj, było czego żałować. Kiedy powróty się taka szansa i taki rocznik? W turnieju tym pokazał swoje możliwości wówczas szóstoklasista - J. John, który w meczu o V miejsce swą koncertową grą przyczynił się do zwycięstwa nad drużyną z Białegostoku. Zał było rozstawać się z tymi wspaniałymi chłopcami.

W następnych latach były jeszcze dwa medale brązowe na WIMS woj. elbląskiego. Nie sposób nie wspomnieć o sukcesie p. J. Zdzienickiego z drużyny piłki ręcznej dziewcząt, która na WIMS zdobyła srebrny medal, wygrywając ze zwyciężcą tych zawodów - drużyną z Elbląga. Trzeba nadmienić, iż wszystkie te zespoły nie posiadały własnej sali gimnastycznej. Trenowały do późnej jesieni, często na boisku zalanym wodą, a na wiosnę, np. rocznik 1971, już w pierwszych dniach marca rozpoczął trening na boisku, z którego uprzednio uczniowie skuliwali łopatomy. W okresie zimy zawodniczkę i zawodniczkę "tulił się" po salach innych szkół, kończąc często treningi o godz. 21.00. Wymagało to niezwyczajnego poświęcenia młodzieży i trenera oraz zrozumienia rodziców. Mimo tak trudnych warunków w szkole naszej wy-

chowalo się wielu wybitnych sportowców. Tu pierwsze kroki stawiali: Jolanta Pajda - była zawodniczka pierwszoligowej "Spójni" Gdańsk w piłce koszykowej, Mariusz Wolski - mistrz Polski w podnoszeniu ciężarów. Adam Mancewicz - reprezentant Polski w piłce ręcznej juniorów, Piotr Frelek - obecny mistrz Polski, zawodnik GKS "Wybrzeża" Gdańsk w piłce ręcznej, Jacek Jahn i Marek Boneczko - reprezentant Polski juniorów w piłce ręcznej, Sylwia Smejls - powołana niedawno do reprezentacji Polski juniorek w piłce ręcznej oraz wielu innych, którzy byli niegdyś uczniami tej szkoły, a zaśluszyli się dla miasta Kwidzyna na niwie sportowej. A mogłoby być ich więcej, gdyby nie fatalne warunki treningowe. Młodzież naszej szkoły pyta, czy aby przypadkiem nie zaśluszyli sobie na salę z prawdziwego zdarzenia?

Czekając z ułasknieniem na halę przy Szkole Podstawowej Nr 9 z nadzieją, że przestaną wreszcie całować kłami często zamkniętych sal innych szkół. Gdyby nie przychylność wojska, dzieci nasze na dzień dzisiejszy w ogóle nie oglądałyby parkietu sali gimnastycznej. Racjonalnym działaniem byłoby uprząwienie hokeja na trawie latem, a zimą - na lodzie.

Wszystkim zawodnikom, trenerom i opiekunom dziękujemy za wylany nie na darmo pot i sukcesy.

M.W.;L.W.

"Z BIEGIEM LAT, Z BIEGIEM DNI..."

"Coś się rodzi i coś przemija, ale pozostaje po nas ślad" Sheldon Hanick - "Skrzypek na dachu"

Już 46 lat istnieje kwidzyńska "dwójka". Stara, czerwona cegła, anormalnie jak na koniec XX w. i środek Europy warunki pracy oraz jaśniejące usmiechem w ciemnych, ponurych korytarzach bułki uczniów. Które to już pokolenie uczy się w tej szkole? Jak każda tego typu instytucja, a stare mury służą temu najbardziej, szkoła nasza ukształtowana latami, zaakceptowaną przez uczniów i pedagogów (wielu z nich kończyło wszak te szkoły). Powiedzieć dzisiaj po latach, skąd wzięły się pewne zwyczaje to tak, jakby podać nazwiśko wynalazcy kola. Zwyczaj po prostu są i ma się wrażenie, że zawsze tu były i będą, bo taka jest potrzeba serca ludzi, którzy tu się ucą i pracują. Dodaje to szkole kolorytu, nadaje jej osobowość, czyni inną niż wszystkie, a w naszym mniemaniu na pewno lepszą niż nowe, "anonimowe mołochy". Któż wymyślił te "kombinaty i fabryki świadectw"?

Jest w naszej szkole stary, duży dzwon. Nie każdy ma prawo być dzwonikiem. Uprawnienia te dostaje się tylko raz w życiu - w dniu ukończenia szkoły. Za czyjego "panowania" zrodziła się ta tradycja, tego nie wie nikt.

Tylko z opowieści byłych

Beatlesów, a może z jeszcze bardziej zamierzchłych czasów, jak przez mgłę wytłania się obraz srogiego, starszego pana - dyrektora szkoły (a może woźnego, bo ktoś to pamięta) z trzcinką, pasem czy innym narzędziem tortur. Starsi ludzie pamiętają pewnie, że linijka służyła wtedy nie tylko do mierzenia odległości. W czasach nowszych, gdy zniknął już wizerunek groźnego dyrektora, gdy mamy demokrację i pluralizm, a linijka wróciła do gabinetu matematycznego, zrodziła się zupełnie nowa tradycja, znana zresztą nie tylko w "dwójce". No, "w temacie wagarów" to każdy z nas ma tyle do opowiadania. Dzień Wagarowicza czy Święto Wiosny (jak wołał to nazywać pedagog) to dzień odkrywania uroków przyrody, wtedy to najlepiej poznajemy okolice, a "królowa rzek" jest tuż ... tuż. Żadna wycieczka nie jest tak atrakcyjna jak właśnie tego dnia i trawa nigdy nie jest równie zielona.

Jak szkoła szkoła tak zawsze są ci, którzy dopiero rozpoczynają edukację. Zwyczaj pasowania na uczniów i ślubowanie pierwszoklasistów połączony jest u nas zawsze z obchodami Dnia Patrona. W ogóle, to chociaż Kwidzyn położony jest 120 km od morza, tradycje marynistyczne są żywe w naszej szkole jak nigdzie indziej w Kwidzynie. Coroczne "pielgrzymowanie" na Westerplatte, miejsca, gdzie najlepiej można odczuć duchową

więź z naszym Patronem, niekwestionowanym bohaterem czasów wojny - majorem H. Sucharskim, to przecież wyjątkowo nasza tradycja. To najlepsza szkoła patriotyzmu i lekcja historii.

"Wiatr od morza" to nadzieje na dalekie wyprawy morskie, to działalność Ligi Morskiej, organizacji prowadzonej przez naszego "wodniaka".

Trudno wyobrazić sobie "dwójkę" w nowych murach, trudno w krótkim felietonie wyczerpać to i powiedzieć wszystko o tym, co jest nam tak bardzo bliskie. Sentyment do szkoły, którą się skończyło, czy w której pracowało swoje najlepsze lata, tkwi gdzieś na dnie serca i atmosferę tu panującą trzeba po prostu przeżyć samemu.

Zapraszamy naszych absolwentów do wspomnień o swoich szkolnych latach, do wspomnień o swoich nauczycielach. Sądzimy, że warto, bo naszym zdaniem (choć w ustach pedagoga zakrawa to trochę na paradoks) "dwójka" to brzmi dumnie.

I chociaż chciałoby się popracować w nowych, jasnych klasach, nie obijać się o ściany w ciasnym korytarzach, pograć w piłkę w przestronnej sali gimnastycznej, i chociaż też mamy nam się komputery, to jednak stare mury mają jakiś czar, nieodparty urok i warto "ocalić je od zapomnienia".

R.K.L.W.

O UŚMIECH DZIECKA

Jednym z istotnych zadań szkoły, wynikających z rozpoznania środowiska i potrzeb uczniów jest organizowanie pomocy materialnej uczniom jej potrzebującym.

Z naszych obserwacji wynika, że w ostatnich latach sytuacja materialna wielu rodzin naszych uczniów uległa drastycznemu pogorszeniu. Niebędna więc okazała się pomoc szczególnie tym rodzinom, które borykają się z trudnościami nie do przezwyciężenia.

Fundusz pomocy dzieciom zgromadziliśmy przy pomocy Samorządu Uczniowskiego, Komitetu Rodzicielskiego, poprzez zbiorczą buciek, loterię fantową. Część pieniędzy pochodziła ze zbiórki wśród nauczycieli naszej szkoły. Uzyskano w ten sposób ponad 1.700.000. co dwa lata temu stanowiło znaczną sumę. Część tej kwoty przeznaczono na doraźną pomoc materialną w formie zapomóg (na zakup podręczników, przyborów szkolnych), część na sfinansowanie obiadów w stołówce szkolnej. Cenną pomoc w formie bezpłatnych obiadów ofiarował szkole pan Ryszard Badyła, któremu serdecznie dziękujemy. W sumie około 100 dzieci skorzystało w ciągu dwóch lat z tego typu pomocy. Dzięki funduszowi stał się również możliwy wyjazd 9 dzieci na kolonie i obozy.

Przez cały czas prowadzona jest zbiórka używanej odzieży i

obuwia. Rzeczy te przekazywane są zainteresowanym rodzicom. Zdajemy sobie jednak sprawę, że pomoc nasza jest kroplą w morzu potrzeb, dlatego też w dalszym ciągu szukamy sponsorów, zachęcamy ludzi dobrej woli do współpracy, szczególnie zakłady pracy. Wiemy, że wszystkim jest ciężko, ale są tacy, którzy żyje się jeszcze gorzej. Im trzeba pomóc.

Nie były to jedyne akcje prowadzone w naszej szkole na rzecz dzieci. Zimą przekazaliśmy zaprzężoną Szkołę Podstawową nr 2 w Niemiannie, w obwodzie kalinogradzkim (ZSSR) żywność na sumę 8.396.000 zł, z czego ponad połowę podarował właściciel "Delikatesów" przy ul. Dębowej.

W maju wspaniałą inicjatywę podjęli uczniowie kl. V B. Postanowili oni zakupić rowerek specjalnego przeznaczenia dla swego niepełnosprawnego kolegi Darka. W akcji tej spontanicznie wzięła udział cała społeczność szkolna. Apel nasz poruszył serca wielu osób spoza szkoły. Wszyscy nas szczególnie list młodzieży Szkoły Podstawowej w Wandowie, która wspólnie z opiekunami zorganizowała zbiórkę pieniędzy dla Darka podczas Mszy Św. z okazji zakończenia roku szkolnego.

Dzięki wspaniałomyślności wszystkich zebrano kwotę 14.076.000 zł.

Ofiarodawcom składamy piękne podziękowania - jesteście

wspaniałami! Zamieszczamy listę tych, którzy wspomogli nas w tej akcji: 1. Przedsiębiorstwo Zagraniczne MSU Brokovo 2. Zarząd Miasta 3. Szkoła Podstawowa w Wandowie wraz z opiekunami PCK i SK PCK 4. Zarząd NSZZ "Solidarność" Pracowników ZCP Kwidzyn 5. Przedsiębiorstwo Produkcyjne - Handlowe "Unimark" 6. Zakłady Celulozowo - Papiernicze Kwidzyn 7. Szkoła Podstawowa Nr 3 8. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kwidzynie 8. Jednostka Wojskowa 45-60 Kwidzyn 10. Przedsiębiorstwo Zagraniczne M. Leier Malbork 11. Szkoła Podstawowa Nr 8 12. Samorząd Uczniowski Szkoły Podstawowej Nr 1 13. Szkoła Podstawowa Nr 5 oraz nauczyciele, dzieci i młodzież Szkoły Podstawowej Nr 2 (SKS, aukcje prac plastycznych, SKO).

Dziękujemy także rodzicom naszych uczniów za zrozumienie i pomoc. Szególne podziękowania należą się firmie "Modex", która umożliwiła zakup i sprowadzenie rowerka z zagranicy.

Niech uśmiech szczęśliwego Darka będzie zapłatą dla nas wszystkich.

Akcja "Pomóż dziecku" trwa. Wpłaty można dokonywać na konto Komitetu Rodzicielskiego przy SP nr 2: PKO Kwidzyn nr 17620-505-132

mgr Wiesława Strzelczyk - pedagog szkolny

* SPORT * SPORT * SPORT *

SPORTOWY WEEKEND

PIEKA RĘCZNA: 19.10 - 9.00 Turniej młodzików; boisko SP 2 ul. Staszica 19.10 - 11.00 Liga juniorów MKS - "Wisła" Tczew; boisko ul Kamienna 20.10 -

FESTIWAL SZACHOWY IM. TADEUSZA ODROWSKIEGO

Program imprez: Uroczyste rozpoczęcie festiwalu 22.10. godz. 17.00. Turniej ogólnodostępny 22.10. godz. 17.30. Turniej główny 25.10. godz. 17.00. Turniej dzieci do lat 12 29.10. godz. 16.00. Turniej weteranów 31.10. godz. 17.30. Konkurs zadań szachowych 01.12. godz. 16.00. Trójmece: TKKF "Celuloza" -

ZAKOŃCZENIE SEZONU ŻEGLARSKIEGO

Trzynastymi regatami rozegranymi na jeziorze Jeziorak w Siemianach zakończył sezon żeglarski Jacht Klub "Vega". Podczas regat rozegrano trzy wyścigi o Puchar Komandora Klubu w klasie "Orion". Oto wyniki: 1 P. Jaworski - jacht "Sekwa", 2 A. Eubiński - jacht "Apolo", 3 A. Kubie - jacht "Bryza". W ramach imprezy rozegrano również wyścig w klasie otwartej o Puchar Rejonu Drog Publi-

MŁODZI LUBAŃSCY I BOŃKOWIE

Szkółka piłkarska przy SP Nr 8 w Kwidzynie ogłasza zapisy dla dzieci urodzonych w latach 1984-85. Zajęcia odbywać się będą dwa razy w tygodniu pod kierunkiem trenera II klasy mgr Czesława Hryba. Zapisy do dnia 20 października u sekretarce szkoły, gdzie można uzyskać

"Rodło" gromi "Zalew"

Znakomicie spisali się w kolejnym spotkaniu o mistrzostwo klasy okręgowej piłkarze kwidzyńskiego "Rodła". W wyjazdowym spotkaniu pokonali we Fromborku tamtejszy "Zalew" 6:1 (0:0). Bramki zdobyli: Cybowicz 3, Bąk 2, Baprawski 1. Inne wyniki: Pogoń Prabuty - Powiśle Cz. 4:1, Zatoka - Jurand 1:0, Barkas - Olimpia

PORAŻKA TENISISTEK

Za trudnym rywalem okazał się zespół byłego pierwszoligowca MKS - MDK Chelmino, w kolejnym pojedynku o mistrzostwo II ligi, dla tenisistek stolowych kwidzyńskiego "Rodła". Kwidzianki przegrały 5:10. Punkty dla "Rodła": Sabiszewska

MTS DALEJ NIEPOKONANY

MTS Kwidzyn - AZS Gdańsk 18:17 (9:9). Piłkarze ręczni MTS-u Kwidzyn, w kolejnym meczu o mistrzostwo III ligi, pokonali w niedzielę faworyta rozgrywek AZS Gdańsk 18:17. Drużyna gości, górując fizycznie,

"Z HACZYKIEM W HERBIE"

Zarząd Polskiego Związku Wędkarstwa w Kwidzynie informuje, że dnia 22 września b.r. odbyło się V spotkanie (ostatnie) rozgrywanej od wiosny Ligi Wędkarskiej. Tym razem ryby nie brały i na 40 wędkarzy tylko 7 zawodników złapało niewielkie ich ilości. Wśród juniorów zwyciężył kol. Wojtek Kiejar łapiąc 1 ukleję a wśród seniorów kol. Ignacy Orłowski łapiąc 5 krapki i 1 plotkę o łącznej wadze 0,761 kg. Drużynowo V spotkanie wśród juniorów wygrała drużyna TCHS

SPORT SZKOLNY

Piłka nożna. Rozpoczęły się eliminacje rozgrywek o "Mistrzostwo Szkół Średnich woj. elbląskiego" w piłce nożnej. ZSZ nr 1 w Kwidzynie pokonał w dwumeczu 3:2 i 4:3 TPWT Kwidzyn i awansował dalej. Lekkoatletyka. W ostatnią sobotę rozegrano w Kwidzynie, zorganizowane

WCZORAJ I DZIŚ KWIDZYŃSKIEJ PIŁKI RĘCZNEJ MĘŻCZYZN II

WCZORAJ I DZIŚ. Autor cyklu chce serdecznie przeprosić za liczne błędy w I części artykułu "Wczoraj i dziś kwidzyńskiej piłki ręcznej mężczyzn". Zanim przystąpię do II części artykułu, pozwól, że dokonamy sprostowania do I-jej. I tak; pan Andrzej Demidowicz był dyrektorem MOSIR w

latach powiatowych a nie poprzednich, - pan Prociak był zawsze Włodzimierzem a nigdy Waldemarem, pan Andrzej Simson nigdy nie był Linsanem, a Karol i Marek (a nie Mirek) to bracia Chodorowscy, a Kowalowscy noszą imiona Grzegorz i Ryszard a Pausas to Marek Panas. Nie chodzi również o Fidurskiego a o pana Szafarowicza, lecz o pana Czesława Szafolowicza i nie o jeźdźców w SP 4 lecz o jeźdźców. Dodam też, że "siódemka" Rodła nigdy nie grała w II lidze (chodzi o III ligę), a Rajkiewicz, Strzelczyk, Kołowrocki i Wesolowski nigdy nie grali w reprezentacji seniorów województwa gdańskiego lecz w

Lata siedemdziesiąte nieustannie owocują sukcesami młodych piłkarzy ręcznych. Rok 1977 przyniósł złoty medal na II Wojewódzkich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej drużynie trenowanej przez Włodzimierza Prociaka, reprezentującej SP 4, a grali w niej: Grzegorz Wojtas, Zbyszek Freudt, Jacek Łukaszewicz (to już drugie pokolenie w piłce ręcznej), Mirosław Wiśniewski, Krzysztof Drodzowski i obecny zawodnik i trener III-ligowego MTS-u Woronowicz.

W roku 1979 znowu złoto. Tym razem szkielet drużyny stanowili Jacek Borowski, Janusz Cyłka i Piotr Wodzik, a dwaj pierwsi grający już w reprezentacji województwa elbląskiego zdobyli srebro w Mistrzostwach Polski Szkół Podstawowych. Od 1982 roku przybiera "czwórcę" poważny konkurent, pracujący w Szkole Podstawowej nr 2 pan Waldemar Muracki - dzisiaj dyrektor MOS-u, postanawia stworzyć jeszcze silniejszą drużynę. O sile połączonych szkół "czwórki" i "dwójki" świadczy fakt że reprezentacja Kwidzyna zdobywa srebrny medal w rozgrywkach Makroregionu Pomorskiego. Warto przytoczyć kilka nazwisk zawodników, którzy w tym czasie wdzili prym wśród piłkarzy ręcznych podstawówek, oto oni: Robert Strzemieczny, Ireneusz Majewski, Sławomir Kęsić, Adam Mancewicz oraz Tomek Kozłęba, Robert Grzywiński, Grzegorz Piotrowski i Marek Ostrowski. W 1987 pierwsze sukcesy zaczynają odnosić wychowankowie Marka Woronowicza w województwie są najlepszy, w 1988 r ponownie zdobywają złoto i odpowiednio w mistrzostwach Makroregionu Pomorskiego najpierw w Toruniu, a później w Słupsku zdobywają brąz a następnie złoto. W 1988 roku reprezentacją makroregionu w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej, gdzie zdobywają piąte miejsce. W drużynie grali także zawodnicy jak: Piotr Frelek, Cezary Rydel, Cezary Szymański, Andrzej Bozkowski, Krzysztof Ibel, Wiktor Rydel, Dariusz Czarnuch. W 1989 i w 1990 sukcesy Marka Woronowicza powtarza pan Włodzimierz Prociak - z chłopcami z "czwórki" zdobywa kolejne złote medale. W drużynie wyróżniają się Dariusz Kobielski, Mariusz Guziwicz, Andrzej Opaki, Arkadiusz Górka i Krzysztof Urchacz. W 1989 reprezentacja Kwidzyna, składająca się z uczniami "ósemki", "czwórki" i "dwójki", zdobywa złoto w "makroregionie" otwierając drogę do Pucharu Polski Miast, gdzie zajęła piąte miejsce. Najlepszymi zawodnikami byli: Jacek John, Sebastian Drobniski i wcześniej wymienieni Guziwicz, Kobielski i Górka. Wszystkie te drużyny występowały w barwach MKS Kwidzyn i jako taki pod wodzą pana Janusza Walora wystąpiły dwukrotnie w finałach Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży, zdobywając w roku 1987 w Elblągu bardzo wysokie szóste miejsce. Kwidzyńskich piłkarzy ręcznych spotykały zaszczyły na miarę występów w reprezentacji Polski juniorów. Godności reprezentowania Polski dostąpili: Zbigniew Benderski, Adam Mancewicz, Marek Woronowicz i Ireneusz Majewski. Aktualnie do kadry na pierwsze Mistrzostwa Europy Juniorów zostali powołani Jacek John i Marek Bonczek. Licznie reprezentowana przez kwidzianów jest kadra makroregionu prowadzona przez Andrzeja Hajdukiewi-

czka, w tym roku zajęła na ogólnopolskim turnieju kwalifikacyjnym w Krakowie II miejsce. Na turnieju tym najlepszym zawodnikiem i królem strzelców był Jacek John, a oprócz niego grali: Marek Bonczek, Andrzej Opaki, Darek Kobielski, Andrzej Saramak, Paweł Kopik i Piotr Więcko. O tym, jak świetnych szkoleniowców posiada Kwidzyn, świadczy również fakt, że kilku naszych wychowanków występowało w pierwszoligowych zespołach i tak: Zbigniew Benderski i Andrzej Hajdukiewicz w Spójni Gdańsk, Jacek Borowski w Stilonie Górz i aktualnie Piotr Frelek w GKS-ie Wybrzeże, zdobywając w ubiegłym roku z tą drużyną mistrzostwo Polski, a także został powołany do młodzieżowej reprezentacji Polski. W drugiej lidze zaliczył występy Adam Mancewicz, grając w Olimpii Elbląg. Obecnie bardzo aktywne szkolenie w "czwórce" prowadzi Roman Makul, a w "ósemce" Kalinicz, z których imię, choć organizacyjnie nie zawsze były one właściwie wykorzystane. Dzisiaj mimo braku pieniędzy ambitna kadra trenerska z dyrektorem MOS-u panem Waldemarem Murackim dysponuje pięcioma zespołami startującymi w różnych ligach a trzy drużyny trenują w grupach młodzież. Zawodnicy nie otrzymują nawet diet. MOS stał jedynie na pokrywanie kosztów przejazdu.

Czy nastaną lepsze czasy dla MOS-u? Jako autor cyklu byłem zaszczycony pasją, emocjonalnym podejściem, skromnością ludzi, którzy wykonują wielką pracę na rzecz piłki ręcznej, nie mając z braku hali sportowej, możliwości realizacji celów, którym mogłoby być występy na drugo, a nawet pierwszoligowych parkietach. O piłce ręcznej rozmawiałem w bardzo przyjemnej atmosferze przy herbatce i ciastkach z panami: Włodzimierzem Prociakiem, Waldemarem Murackim, Markiem Woronowiczem, Andrzejem Hajdukiewiczem i Romanem Makulem. To były, dla autora cyklu, bardzo przyjemnie spędzone chwile. Antoni Tynda.

NIEZALEŻNE TOWARZYSTWO WĘDKARSKIE

Proponuję powołania Towarzystwa Wędkarskiego w Kwidzynie podali kol. kol. Tadeusz Jaworowicz i Zbigniew Goyk z Sekcji PZW w Gardel już w 1989 r. Inicjatywę tą poparli i na poważnie zaczęli o niej myśleć w m-cu marcu 1990 r. dwaj Prezisi Koła PZW Kwidzyn Miasto kol. Adam Tomaszewicz i Zbigniew Sitko, w czasie powrotu z posiedzenia Zarządu Okręgu PZW w Elblągu, którego decyzje i przebieg utwierdziły w przekonaniu, że kolom terenowym PZW, pomimo znacznego wzrostu cen składek członkowskich, nie będzie się lepiej wiodło a wręcz odwrotnie, o wiele gorzej. Rozbudowane nadmierne, od lat

nie zmieniające struktury organizacyjnej PZW "przechwytywały" na swoje utrzymanie większość opłat wnoszonych przez wędkarzy. Z kolei okresowe zjazdy i konferencje ogólnokrajowe delegatów P.Z.W., władne do zmian struktur i ograniczenia wydatków, manipulowane przez niektórych działaczy i pracowników etatowych różnych szczebli, nie były w stanie zadbać należycie o interes "szargo" wędkarza, którym była i jest nadal czysta woda a w niej dużo ryb. Te uwarunkowania spowodowały, że zamiast "myśleć", prezesi przystąpili do działania. Zapoznali się z Ustawą o stowarzyszeniach a następnie określili cele i zadania organi-

A. Tynda i Z. Sitko

